

UAB ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

**2016 metų
Bendrovės metinis pranešimas**

Turinys

1.	SVARBIAUSI BENDROVĖS 2016 METŲ ĮVYKIAI	4
2.	BENDROVĖS VALDYMAS IR STRUKTŪRA.....	5
3.	BENDROVĖS ŪKINĖ VEIKLA	8
3.1	Atliekų tvarkymo sistemos organizavimas	8
3.2	Atliekų tvarkymo būklė 2016 metais ir komunalinių atliekų tvarkymo apskaita.....	8
3.3	Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano įgyvendinimas	9
3.4	Rūšiuojamasis atliekų surinkimas.....	11
3.4.1	Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo priemonės	11
3.4.2	Pakuočių ir antrinių žaliavų kiekiai	11
3.4.3	Mišrių (likutinių) komunalinių atliekų surinkimas.....	12
3.4.4	Mišrių (likutinių) komunalinių atliekų kiekiai	13
3.5	Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės Alytaus regione	14
3.6	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Alytaus regione	16
3.7	Alytaus regiono mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai.....	19
3.7.1	Mechaninio rūšiavimo įrenginiai.....	19
3.7.2	Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba	20
3.8	Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas.....	21
3.9	Inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija	22
3.10	Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo	22
4.	ATLIEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ KONTROLĖ	23
4.1	Individualių namų likutinių atliekų konteinerių tikrinimas	23
4.2	Daugiabučių namų likutinių mišrių komunalinių atliekų konteinerių tikrinimas.....	24
4.3	Varpo formos rūšiavimo konteinerių tikrinimas.....	24
4.4	Juridinių asmenų likutinių atliekų konteinerių tikrinimas	24
4.5	Fizinių ir juridinių asmenų, teikiančių maitinimo paslaugas, tikrinimas.....	25
4.6	Atliekų vežėjų tikrinimas.....	25
4.8	Paslaugų kokybė ir bendravimas su atliekų turėtojais	26
5.	FINANSINĖ ANALIZĖ IR VIETINĖ RINKLIAVA ALYTAUS REGIONE 2016 METAIS.....	26
5.1	Finansinė analizė ir atliekų tvarkymo kaštai.....	26
5.2	Rinkliavos administravimo veikla	29
5.2.1	Vietinės rinkliavos mokesčio surinkimas	29
5.2.2	Rinkliavos ikiteisminis išieškojimas	31

5.2.3 Rinkliavos teisminis išieškojimas.....	31
5.2.4 Lengvatų administravimas.....	32
6. VIEŠIEJI PIRKIMAI	33
7. VISUOMENĖS EKOLOGINIS ŠVIETIMAS	34
8. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS.....	34
8.1 Projektų finansuojamų iš ES lėšų įgyvendinimas.....	34
9. VEIKLOS PROGNOZĖS.....	37

1. SVARBIAUSI BENDROVĖS 2016 METŲ ĮVYKIAI

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui buvo patikėta priimti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) delegaciją, siekiant parodyti, kad Lietuva atitinka Organizacijos keliamus reikalavimus. Lietuva gavo aukštus įvertinimus atliekų tvarkymo srityje.

Alytaus regiono plėtros taryba pritarė investiciniams projektams pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“

Bendrovė po 5 metų pertraukos vėl buvo nominuota Gazelės apdovanojimams ir pripažinta viena sėkmingiausiai dirbančių ir sparčiausiai augančių Lietuvos bendrovių

Druskininkų savivaldybė padėjo bendrovei už svarų indėlį kuriant atliekų tvarkymo sistemą ir teikiant gyventojams bei kurorto svečiams kokybiškas paslaugas bei visokeriopai prisidedant prie Druskininkų savivaldybės plėtros bei įteikė Ratnyčėlės apdovanojimą

2. BENDROVĖS VALDYMAS IR STRUKTŪRA

**UAB ARATC VALDYMAS ir įstatinis
kapitalas – 463.392 Eur**

Alytaus miesto savivaldybė 31%

Alytaus rajono savivaldybė 14%

Birštono savivaldybė 2%

Druskininkų savivaldybė 12 %

Prienų rajono savivaldybė 15 %

Lazdijų rajono savivaldybė 12%

Varėnos rajono savivaldybė 14%

Bendrovės valdybos nariai

Kęstutis Žuromskas, valdybos pirmininkas – Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas

Vilma Jurgelevičienė, valdybos pirmininko pavaduotoja – Druskininkų savivaldybės administracijos direktorė

Romualdas Paulauskas – Alytaus miesto savivaldybės administracijos Teisės skyriaus vyriausiasis specialistas

Vida Mačernienė – Alytaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus vedėja

Alvydas Verbickas – Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius

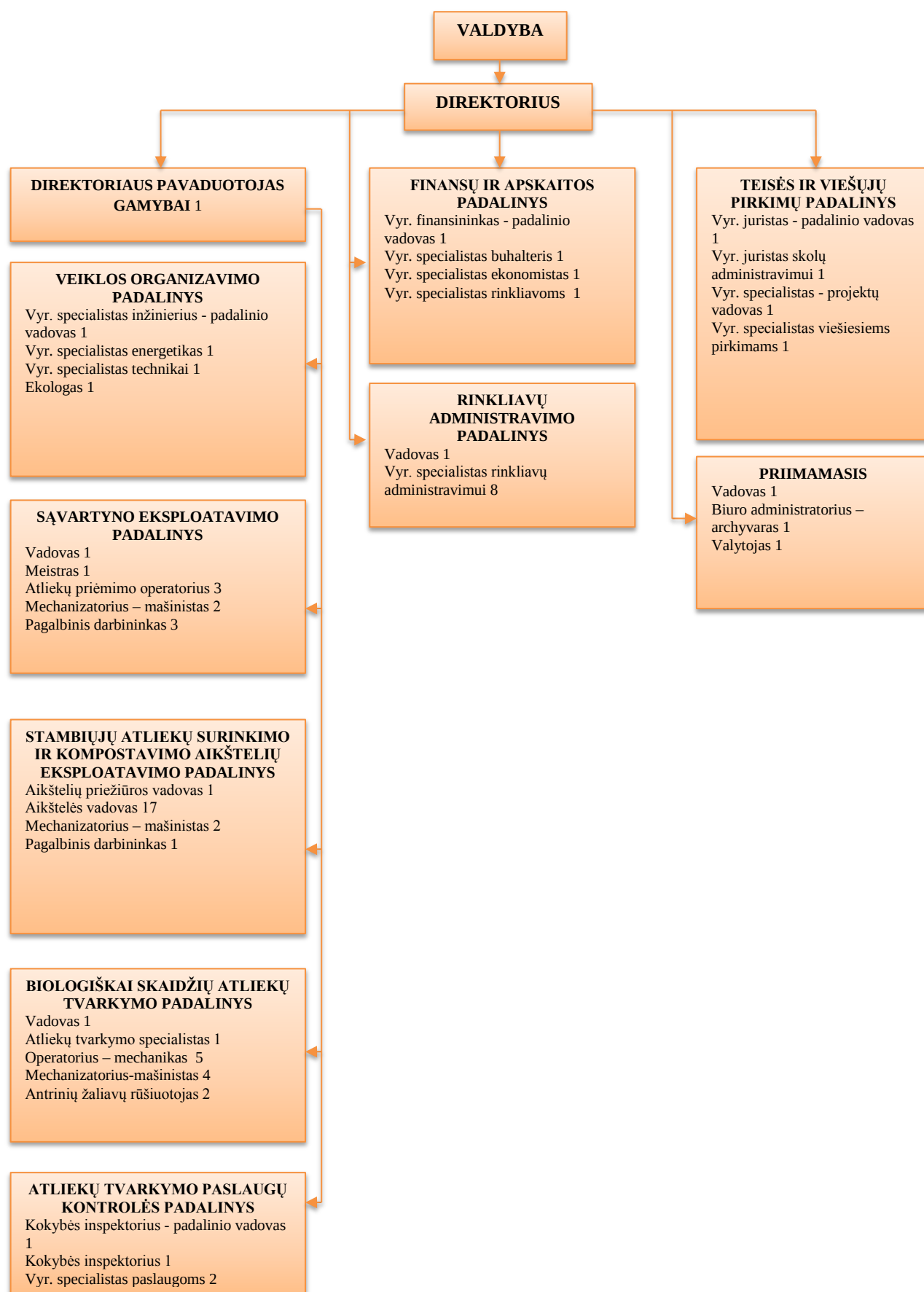
Jolanta Kručkauskaitė – Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorė

Algis Stasys Revuckas – Birštono savivaldybės administracijos Ūkio, turto ir kaimo plėtros skyriaus vedėjo pavaduotojas

Justina Greblikaitė – Lazdijų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja

Egidijus Visockas – Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorius

BENDROVĖS VALDYMO STRUKTŪRA IR PAREIGYBĖS

3. BENDROVĖS ŪKINĖ VEIKLA

3.1 Atliekų tvarkymo sistemos organizavimas

Alytaus regiono savivaldybių įsteigtas UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras yra didžiausia atliekas tvarkanti įmonė Alytaus regione.

Bendrovė padeda savivaldybėms organizuoti regioninę atliekų tvarkymą sistemą, eksploatuoja atliekų tvarkymo ir šalinimo įrenginius, administruoja vietinę rinkliavą iš atliekų turėtojų už komunalinių atliekų surinkimą bei tvarkymą, vykdo visuomenės informavimo ir švietimo programą apie atliekų tvarkymą.

Bendrovė su Alytaus regiono savivaldybėmis yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis, kuriomis yra pavesta organizuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą taip, kad būtų pasiekti Atliekų tvarkymo įstatyme, Valstybiniame atliekų tvarkymo plane ir kituose teisės aktuose nustatytos atliekų tvarkymo užduotys ir uždaviniai.

Bendrovė yra įsidiégusi aplinkos vadybos sistemą pagal LST EN ISO 14001:2005 standartą, kuris galioja iki 2017 metų spalio 31 dienos.

Visiems bendrovės eksploatuojamiems įrenginiams yra gauti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai arba taršos leidimai, kurie leidžia vykdyti veiklą juose.

Taip pat bendrovė turi pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, kuri leidžia surinkti ir laikyti pavojingas atliekas eksploatuojamose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse bei surinkti ir šalinti pavojingas atliekas inertinių atliekų apdorojimo aikštelės asbesto šalinimo sekcijoje.

Bendrovė įrašyta į atliekų tvarkytojų, turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, užsiregistravusi gamintojų ir importuotojų registre, gavusi veterinarinį patvirtinimą, kuris suteikia teisę biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba tvarkyti trečios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus.

Visi įmonės padaliniai registruoti atliekų tvarkytojų valstybės registre. Turimus atliekų tvarkymo kodus (padaliniuose tvarkomas atliekas) galima rasti Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje pagal nuorodą: <http://atvr.aplinka.lt/paieska/>.

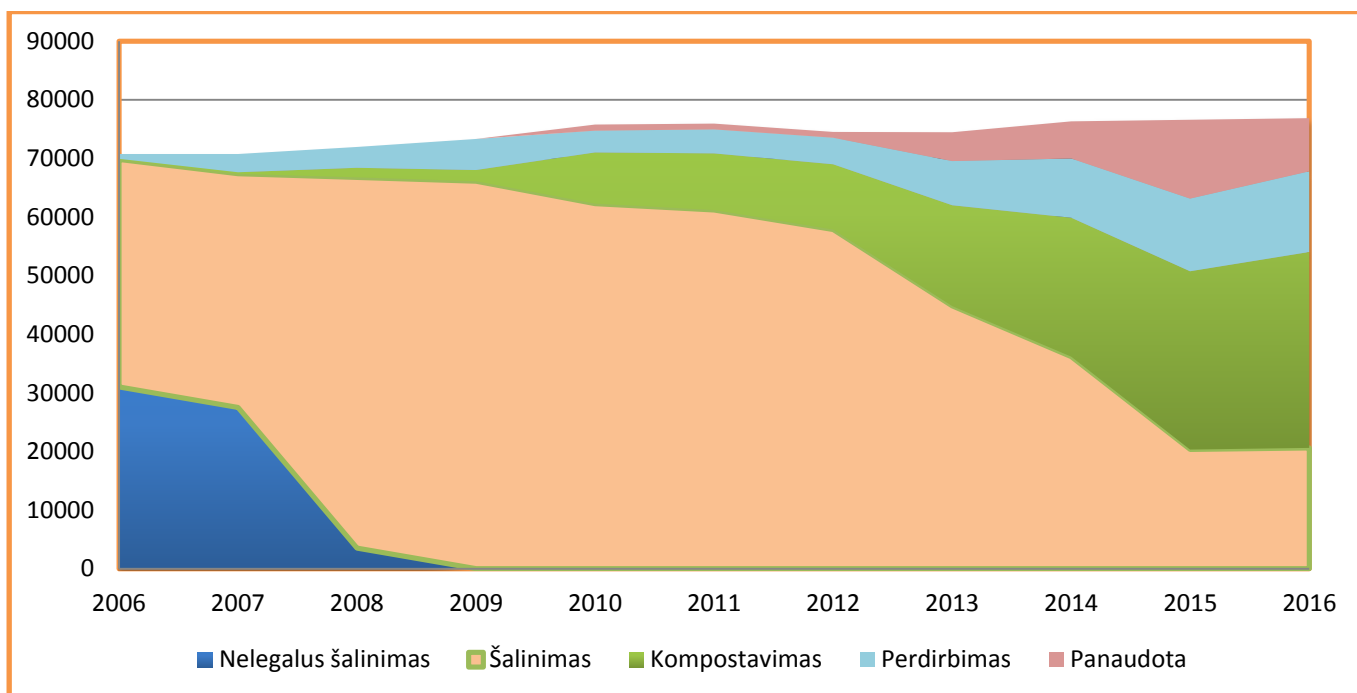
3.2 Atliekų tvarkymo būklė 2016 metais ir komunalinių atliekų tvarkymo apskaita

2016 metais Alytaus regione susidarė ir buvo sutvarkyta 76891 tonų komunalinių (įskaitant ir organines bei popieriaus atliekas sukompostuotas, sudegintas ar panaudotas energijai gaminti namų ūkiuose). Iš jų tik 20591 t pašalinta sąvartyne, likusios perdirbtos ar panaudotos.

1 lentelė Komunalinių atliekų apskaita pagal tvarkymo būdus Alytaus regione

Metai		Komunalinių atliekų kiekiai t/metus			
		2013	2014	2015	2016
1	Išrūšiuota perdirbti komunalinių atliekų	6932	10118	12394	13764
2	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	4916	6336	13430	9058
3	Sukompostuota įrenginiuose	6190	14406	21035	24078
4	Sukompostuota namų ūkiuose	10400	9300	9379	9400
5	Pašalinta komunalinių atliekų sąvartyne	44832	36174	20336	20591
6	Viso komunalinių atliekų	73270	76334	76574	76870
7	Perdirbta komunalinių atliekų %	32	44	56	61
8	Perdirbta ir panaudota komunalinių atliekų %	40	53	73	73

1 pav. Komunalinių atliekų tvarkymo būdų dinamika 2006 – 2016 metais

2 lentelė Sutvarkyta komunalinių atliekų kg vienam statistiniam gyventojui per metus

Metai		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus					ES vidurkis
		Alytaus regionas			Lietuva		
		2013	2014	2015	2016	2015	2015
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	38	56	70	78	103	136
2	Sukompostuota	90	131	171	189	46	78
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	27	35	75	51	52	126
4	Pašalinta sąvartyne	243	200	115	116	242	122
5	Viso komunalinių atliekų	397	423	433	434	448	477

3.3 Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano įgyvendinimas

Organizuojant atliekų tvarkymo sistemą 2016 metais Alytaus regione buvo vadovaujamas 2013 metais birželio 12 dieną Alytaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr.51/6S-148 patvirtintu Alytaus regiono atliekų tvarkymo planu 2014-2020 metams.

2016 metais Alytaus regione veikė visa plane numatyta ir išplėsta infrastruktūra 17 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių, inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija, 7 kompostavimo aikštelės, mechaninio rūšiavimo linija, ištisus metus veikė biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba.

Siekiant įgyvendinti Alytaus regiono atliekų tvarkymo plane numatytus tikslus 2016 metais Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras švietė ir informavo visuomenę atliekų tvarkymo klausimais

per žiniasklaidos priemones, skelbė informaciją internetinėje svetainėje, didelis dėmesys buvo skiriamas moksleivių švietimui.

Sukurta regioninė mechaninio biologinio apdorojimo infrastruktūra netinkamų perdirbti ir turinčių energetinę vertę ir biologiškai skaidžių komunalinių atliekų atskyrimui bei biologiškai skaidžių komunalinių atliekų apdorojimui.

Atskirtos netinkamos perdirbti ir turinčios energetinę vertę komunalinės atliekos vežamos deginti į UAB Fortum Klaipėda.

Biologiškai skaidžios atliekos perduodamos į biologinio apdorojimo įrenginius su energijos gamyba.

Atliekų tvarkymo paslaugų ir kontrolės padalinys 2016 metais sėkmingai tęsė 2013 metais pradėtą darbą, tikrino individualių namų, daugiabučių ir juridinių asmenų likutinių mišrių komunalinių atliekų kontenerius, fizinius ir juridinius asmenis teikiančius maitinimo paslaugas, atliekų vežėjus.

Valstybiniame atliekų tvarkymo plane 2014 - 2020 metams yra nustatytos komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimo sąvartyne mažinimo užduotys regionui ir savivaldybėms, kurios yra pateiktos 3 lentelėje.

3 lentelė Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne 2016 metais pašalintų komunalinių biologiškai skaidžių atliekų kiekiai

Eil. Nr.	Regionas	2015 metai	2016 metai	2016-2017 metų užduotis	Užduoties vykdymas
1.	Alytaus regionas	1033	263	21676	Įvykdyta
2.	Alytaus m.	299	42	6718	Įvykdyta
3.	Alytaus r.	140	38	3209	Įvykdyta
4.	Birštono	31	6	521	Įvykdyta
5.	Druskininkų	167	31	2468	Įvykdyta
6.	Lazdijų r.	94	63	2531	Įvykdyta
7.	Varėnos r.	163	35	2861	Įvykdyta
8.	Prienų r.	139	48	3368	Įvykdyta

Šios užduoties įgyvendinimas skaičiuojamas, naudojant faktiškai pašalintą likutinių mišrių komunalinių atliekų kiekį ir remiantis 2016 metais atliktais mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimais bei naudojant šių tyrimų metu nustatytą biologinio skaidumo laipsnį.

2016 metais 73 % regione susidariusių komunalinių atliekų perdirbtos ir panaudotos, o pašalintas komunalinių atliekų kiekis neviršija 50% susidariusių regiono teritorijoje komunalinių atliekų per metus. Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne 2016 metais išliko stabilus. Tai lėmė gyventojų aprūpinimas rūšiavimo priemonėmis- kompostavimo bei pakuočių kontenerių išdalijimas, atliekų tvarkymo paslaugų ir kontrolės padalinio vykdoma veikla, visus metus veikę Alytaus regiono komunalinių atliekų mechaninio biologinio apdorojimo įrenginiai bei geresni Alytaus regiono gyventojų rūšiavimo įpročiai.

2016 metų kovo 2 dieną Alytaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr.51/6S-13 pakeistas Alytaus regiono atliekų tvarkymo planas 2014-2020 metams. Planuojama pastatyti dvi didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles Lazdijų rajono ir Varėnos rajono savivaldybėse, įrengti daiktų keitimosi ir paruošimo pakartotinai naudoti aikštelę, sukurti/atnaujinti atliekų paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūrą bei įdiegti maisto/virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą visame Alytaus regione.

3.4 Rūšiuojamasis atliekų surinkimas

3.4.1 Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų surinkimo priemonės

Siekiant sudaryti tinkamas sąlygas rūšiuoti pakuotes ir antrines žaliavas jų susidarymo vietoje visi Alytaus regiono gyventojai aprūpinti pakuočių ir stiklo konteineriais.

4 lentelė. Gyventojų rūšiavimo konteineriai Alytaus regione 2016 m.

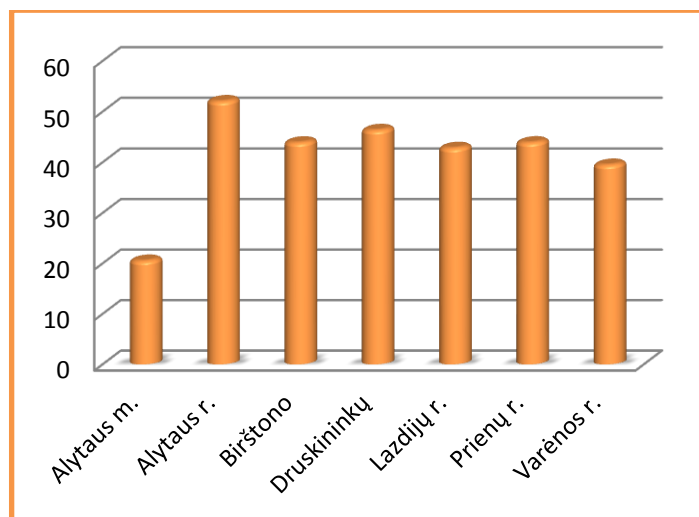
Savivaldybė	Individualioms namų valdoms			Daugiabučiams (varpeliai ir p. požeminiai konteineriai)		
	Pakuočių atliekų konteineriai 240 l	Stiklo pakuotės konteineriai 120 l	Pakuočių atliekų konteineriai 1,1 m ³	Popierius	Plastikas	Stiklas
Alytaus m.	3836	3836	-	183	200	198
Alytaus r.	7498	8400	200	85	87	86
Birštono	620	620	-	24	24	24
Druskininkų	2901	2901	22	66*	65*	65*
Lazdijų r.	7025	6986	27	40	46	42
Prienų r.	8400	8400	200	87	95	90
Varėnos r.	5810	5800	-	61	61	61
Viso regione:	36090	36943	449	542	571	561

* p. požeminiai konteineriai

3.4.2 Pakuočių ir antrinių žaliavų kiekiai

Savivaldybė	Pakuotės 2015 m., t	Pakuotės 2016 m., t	Pokytis +/- t (su 2015 m.)
Alytaus m.	4373	3436	-937
Alytaus r.	1382	1677	+295
Birštono	218	336	+118
Druskininkų	1128	1605	+477
Lazdijų r.	1040	1105	+65
Prienų r.	1318	1620	+302
Varėnos r.	1179	1436	+257
Viso	10637	11215	+578

5 lentelė. Pakuotės ir antrinės žaliavos komunalinių atliekų sraute

2 pav. Išrūšiuota pakuočių ir antrinių žaliavų kg gyventojui per metus

Palyginus su 2015 m., surinktų pakuočių atliekų kiekis lyginant su bendru komunalinių atliekų srautu padidėjo iki 29 proc., t.y. beveik 600 t, tačiau išrūšiuotų atliekų sumažėjo Alytaus mieste, nors Alytus visada buvo lyderis regione rūšiuojant atliekas. Tai galima paaiškinti, kad savo veiklą nutraukė supirkimo punktai, kurie 2015 metais rodė, kad supirko 1000 t metalinių pakuočių, tačiau panašu, kad tai buvo fiktyviai sutvarkyti kiekiai.

6 lentelė. Pakuotės ir antrinės žaliavos komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje

Savivaldybė	Iš gyventojų (individualūs, varpeliai), t		Juridiniai asmenys, t		Didelių gabaritų atliekų aikštelės ir rūšiavimo linija, t		Užstato sistema, t
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2016
Alytaus m.	1166	1119	1988	1613	402	306	399
Alytaus r.	1120	1398	101	117	159	124	38
Birštono	161	190	19	76	38	41	29
Druskininkų	758	946	192	364	179	144	152
Lazdijų r.	902	876	28	71	109	74	84
Prienų r.	1094	1217	58	163	166	138	102
Varėnos r.	861	910	50	262	157	129	134
Alytaus regionas	6062	6656	2436	2665	1210	956	938

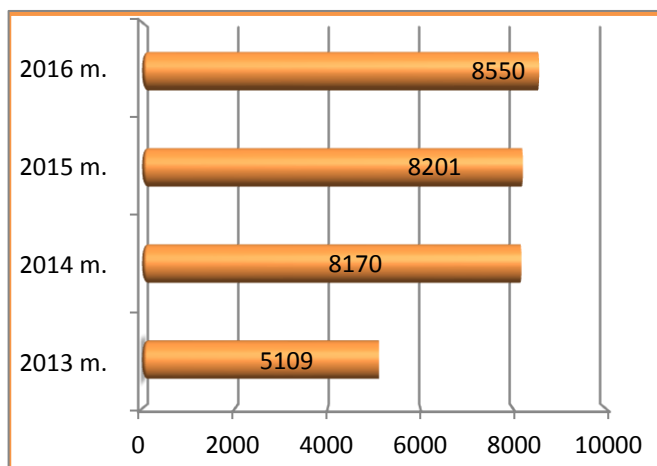
2016 m. iš gyventojų pakuočių atliekų yra surinkta daugiau nei 2015 m. ir tai lėmė ne vien gyventojams išdalinti individualūs rūšiavimo konteineriai bet ir pagerėję gyventojų rūšiavimo įgūdžiai.

Tenka pastebėti, kad 2016 metais rūšiavimo rezultatai geresni kaimiško tipo savivaldybėse, kur daugiau individualių namų.

2016 m. iš juridinių asmenų pakuočių atliekų buvo surinkta ir sutvarkyta daugiau nei 2015 m. (duomenų nepateikė tik UAB „Maxima“). Supirktų/surinktų pakuočių atliekų kiekiai padidėjo visose savivaldybėse išskyrus Alytaus m. savivaldybę.

2016 m. visų savivaldybių didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse daugiau surinkta pakuočių atliekų nei 2015 m. tai rodo, kad gyventojai vis aktyviau naudojami Alytaus regione įkurtomis didelių gabaritų aikštelėmis.

Nuo 2016 vasario mėn. Lietuvoje pradėjo veikti vienkartinį pakuočių užstato sistema, vertinant, kad sistema veikia pirmus metus, surinkti kiekiai buvo nemaži.

3 pav. 2013- 2016 m. gyventojų pakuočių ir antrinių žaliavų kiekio dinamika, t

4 pav. Užstato sistema veikia puikiai ir efektyviai

3.4.3 Mišrių (likutinių) komunalinių atliekų surinkimas

2016 metų vasario ir kovo mėnesiais Varėnos rajono ir Alytaus miesto savivaldybėse likutinių mišrių komunalinių atliekų surinkimas ir vežimas į mechaninio atliekų apdorojimo įrenginius pradėtas vykdyti pagal naujas sutartis.

Alytaus regiono savivaldybių teritorijose, išskyrus Alytaus rajono savivaldybę, likutinės mišrios komunalinės atliekos yra renkamos specialia įranga, fiksuojant kiekvieną konteinerio pakėlimą.

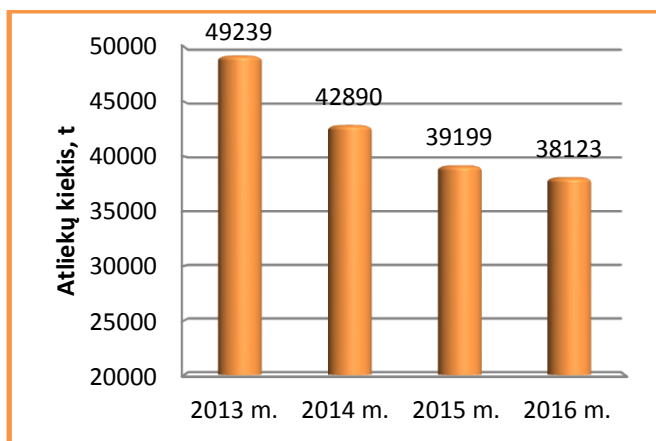
Atliekų turėtojas, prisijungęs prie vietinės rinkliavos savitarnos svetainės, gali matyti visą su atliekų surinkimu susijusią informaciją: konteinerių ištuštinimo laiką, neištuštinimo priežastis, konteinerių tuštinimo grafikus. Kiekvienam atliekų turėtojui nuo š. m. liepos 1 dienos remiantis šia informacija bus apskaičiuojamas mokesčio už atliekų tvarkymą dydis.

2016 metais paskelbtas naujas konkursas dėl Alytaus rajono savivaldybės mišrių komunalinių atliekų surinkimo ir transportavimo apdoroti į mechaninio atliekų apdorojimo įrenginius. Kaip ir kitose Alytaus regiono savivaldybėse, taip ir šioje, bus įdiegta konteinerių identifikavimo sistema.

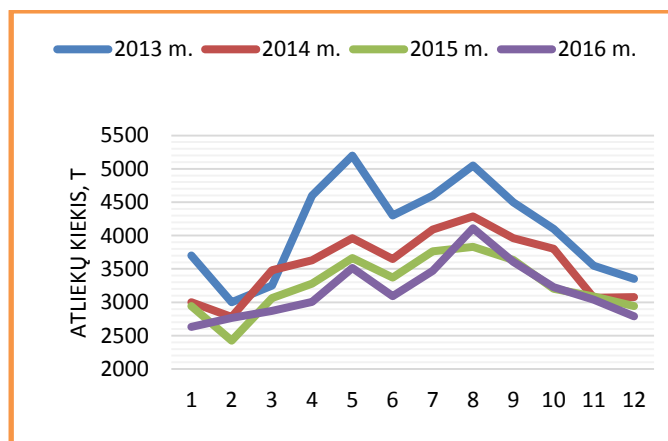
2016 m. Alytaus regione likutinės mišrios komunalinės atliekos buvo renkamos su 27 šiukšliavežėmis, kuriomis aptarnaujama apie 39600 vnt. individualių 120 ir 240 l talpos, 5120 vnt. bendro naudojimo 1100 l talpos, 130 vnt. 600 l talpos ir 80 vnt. -770 l talpos konteinerių, 68 vnt. - pusiau požeminiai 3 m³ talpos ir 44 vnt. - pusiau požeminiai 5 m³ konteineriai.

3.4.4 Mišrių (likutinių) komunalinių atliekų kiekiai

2016 metais Alytaus regione susidarė 38123 t likutinių mišrių komunalinių atliekų t.y. 2,74 % mažiau negu 2015 metais.

5 pav. Likutinių mišrių komunalinių atliekų susidarymo dinamika Alytaus regione 2013 - 2016 metais

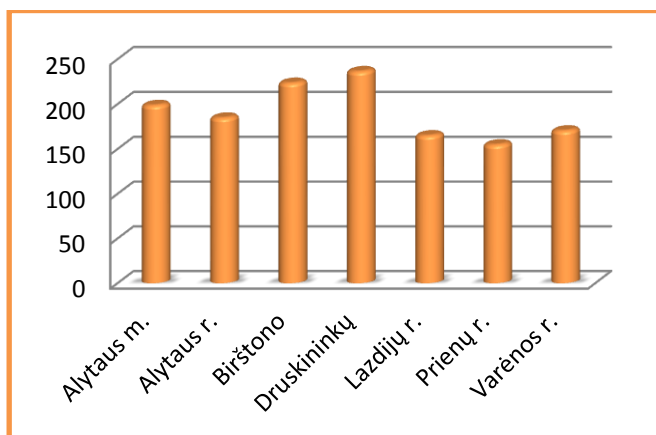

6 pav. Likutinių mišrių komunalinių atliekų susidarymo dinamika mėnesiais 2013-2016 metais

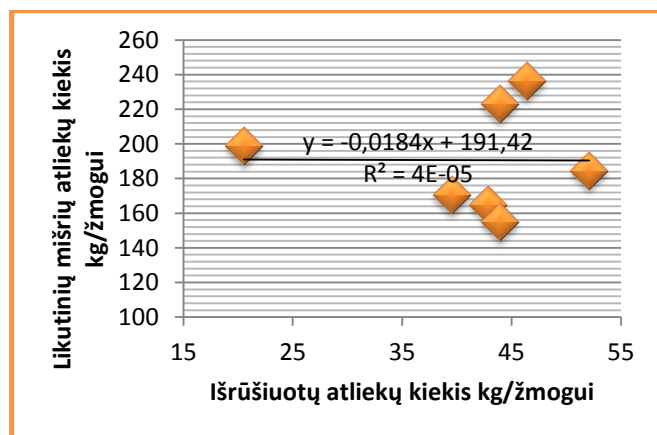
7 lentelė. Gyventojų ir organizacijų likutinių mišrių komunalinių atliekų susidarymo kiekiai, t.

Savivaldybė	Atliekų kiekiai, t					
	Gyventojai			Organizacijos		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Alytaus m.	10647	10292	10824	3651	2875	2409
Alytaus r.	4972	4914	4961	556	308	199
Druskininkų	4711	5020	4825	1530	766	703
Lazdijų r.	3694	3350	3376	863	279	65
Birštono	912	919	967	292	305	285
Prienų r.	4362	4170	4291	1252	1037	845
Varėnos r.	5245	4584	3927	293	381	446
Viso regione:	34543	33250	33171	8437	5949	4952

Reikia pastebėti, kad per praėjusius dvejus metus, įmonės likutinių mišrių komunalinių atliekų kiekį sumažino beveik du kartus, o pas gyventojus atliekų kiekis išliko tas pats. Tai reiškia, kad ir rinkliavos kintamąją dalį vis didesniąją dalimi turi padengti gyventojai.

7 pav. Likutinių mišrių komunalinių atliekų susidarymas vienam gyventojui kg per metus

8 pav. Likutinių mišrių komunalinių atliekų susidarymo priklausomybė nuo išrūšiuotų antrinių žaliavų kiekio

Visi teoretikai aiškina, kad kuo gyventojai daugiau rūšiuos tuo mažiau mokės už atliekas, nes mišrių komunalinių atliekų susidarys vis mažiau. Tačiau atlikta analizė rodo, kad šios tarpusavio priklausomybės nėra. Nors Alytaus miesto gyventojai išrūšiuoja dvigubai mažiau komunalinių atliekų nei kitose savivaldybėse, tačiau mišrių komunalinių atliekų kiekis nėra didesnis nei kitur.

3.5 Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės Alytaus regione

2016 metais Alytaus regione veikė 7 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, į kurias gyventojai ir juridiniai asmenys gali atvežti žaliąsias atliekas, medžių šakas ir kitas biologiškai skaidžias atliekas.

Savivaldybė	Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių adresai
Alytaus r.	Karjero g. 2, Takniškių k., Alovės seniūnija, Alytaus r.
Birštono	Birštono g. 43, Birštono viensėdis, Birštono seniūnija
Druskininkų	Gardino g. 100, Druskininkai
Lazdijų r.	Gėlyno g. 23, Lazdijai
Prienų r.	Pramonės g. 3A, Prienai
	Povų g. Jiezno Kolonijų k., Jiezno sen., Prienų r.
Varėnos r.	Geležinkelio g. 65A, Varėna

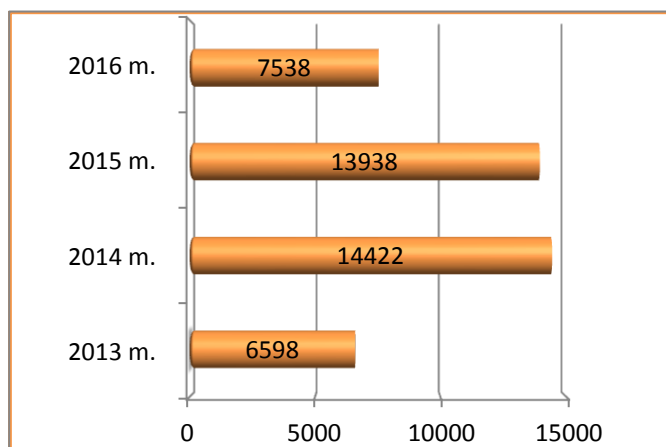
8 lentelė Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės Alytaus regione

9 pav. Kompostavimo aikštelė Karjero g. 2, Takniškių k., Alovės seniūnija

Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse 2016 metais surinkta 7538 tonų biologiškai skaidžių atliekų. 2014-2015 metais kompostavimo aikštelėse dar buvo kompostuota ir biologiškai skaidžios atliekos po mechaninio rūšiavimo.

2016 metais kompostavimo aikštelėse surinktos 1464 tonos medžių šakų buvo susmulkintos ir perduotos į biologinio apdorojimo įrenginius tolimesniam apdorojimui, o 1246 tonos medienos atliekų smulkintuvo pagalba susmulkinta į stambią bei smulkią frakcijas ir perduotos UAB „Skroblų alėja“.

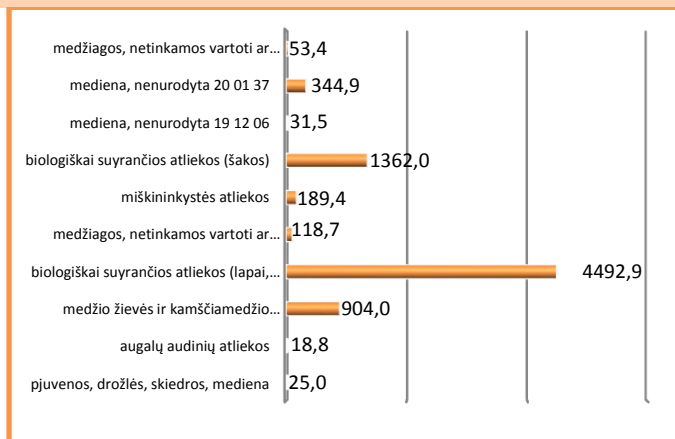
10 pav. 2013 – 2016 m. bendro aikštelėse gautų atliekų kiekio dinamika, t.

11 pav. Varėnos žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė

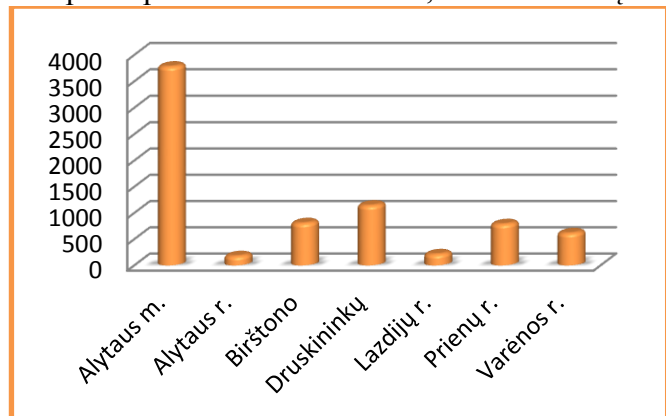

12 pav. Deja, bet prie kapinių žaliosios atliekos vis dar yra tvarkomos tokiu būdu ir nerūšiuojamos

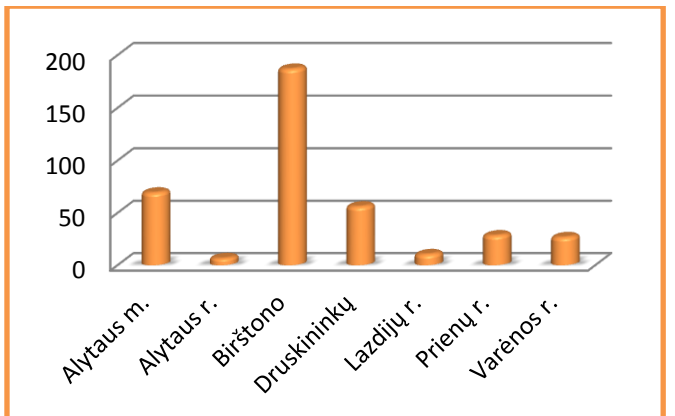

13 pav. Gautų atliekų kiekis pagal rūšis kompostavimo aikštelėse, t

Iš surinktų biologiškai skaidžių atliekų (lapų, žolės) buvo pagaminta 1813 m³ komposto. 2016 metais vykdyta akcija, kurios metu regiono gyventojai galėjo gauti komposto nemokamai atvežę nenaudojamas buitines technikas ar elektronikos. Daugiabučių namų bendrijoms buvo skiriama 3 m³ komposto per metus nemokamai, o viešosioms įstaigoms 5 m³.

14 pav. Sukompostuota centralizuotai komunalinių atliekų tonomis per metus

15 pav. Sukompostuota centralizuotai komunalinių atliekų vienam gyventojui kg per metus

3.6 Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės Alytaus regione

2016 metais Alytaus regione buvo eksploatuojama 17 didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelių.

Savivaldybė	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai
Alytaus m.	Alovės g. 6, Alytus
	Putinų g. 3A, Alytus
Alytaus r.	Karjero g. 2, Takniškių k., Alovės seniūnija, Alytaus r.
	Melioratorių g. 5A, Simnas, Alytaus r.
	Daugų g. 17B, Daugų k., Alytaus r.
Druskininkų	Gardino g. 102, Druskininkai
	Leipalingio k., Druskininkų sav.
Prienų r.	Pramonės g. 3, Prienai
	Povų g., Jiezo Kolonijų k., Jiezo sen., Prienų r.
	Kauno g. 34A, Veiverių mstl, Prienų r.
	Klevų g. 52, Gerulių k., Balbieriškio sen., Prienų r.
Lazdijų r.	Gėlyno g. 12, Lazdijai
	V. Montvilos g. 31A, Veisiejai, Lazdijų r.
Varėnos r.	Geležinkelio g. 65, Varėna
	Vilniaus g. 89, Merkinės viensėdis, Merkinės sen.,
	Pievų g. 1B, Paklėstarės k., Varėnos raj.
Birštono	Birštono g. 43, Birštono viensėdis., Birštono sav.

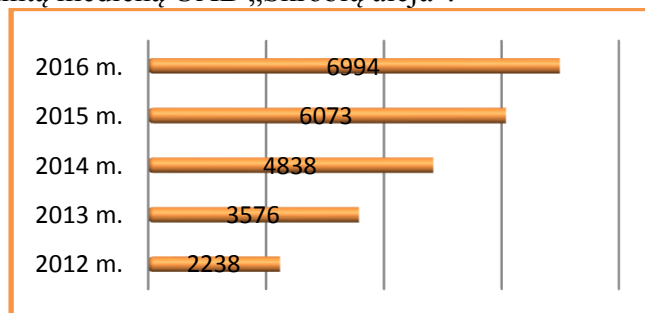
9 lentelė Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių adresai

16 pav. Taip tvarkomos elektronikos atliekos prie Alytaus miesto garažų

Į šias aikšteles gyventojai ir smulkios įmonės gali atvežti didžiąsias buitines atliekas (baldus, duris, langų rėmus, stiklus), antrines žaliavas (popierių, kartoną, plastikus, stiklą) elektros ir elektroninės įrangos atliekas (televizorius, skalbimo mašinas, kompiuterius ir jų monitorius) buityje susidarantių statybinių atliekas, naudotas padangas, akumuliatorius ir baterijas, buitines pavojingas atliekas (liuminescencines lempas, termometrų, dažus, tepalus, užterštas pakuotes), biologiškai suyrančias atliekas (žolę, lapus, vaisių ir daržovių išspaudas) ir kitas buityje susidarantių didelių gabaritų atliekas. Šiose aikštelėse surinktos atliekos laikinai saugojamos iki jų perdavimo atliekas tvarkančioms įmonėms. 2016 metais pagal sutartis atliekas tvarkė šios įmonės: pakuotės atliekas ir antrines žaliavas UAB „Ecoservice projektai“, pavojingas atliekas UAB „Žalvaris“, padangas UAB „Metaloidas“ ir UAB „Torgita“, buitinę techniką ir elektroniką – gamintojų ir importuotojų asociacija GIA (UAB „Atliekų tvarkymo centras“), metalą UAB „Pranmetal“, smulkintą medieną UAB „Skroblų alėja“.

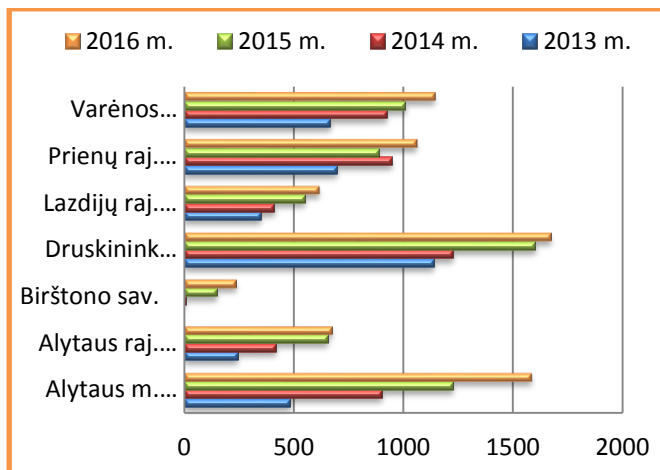

17 pav. Daugų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė

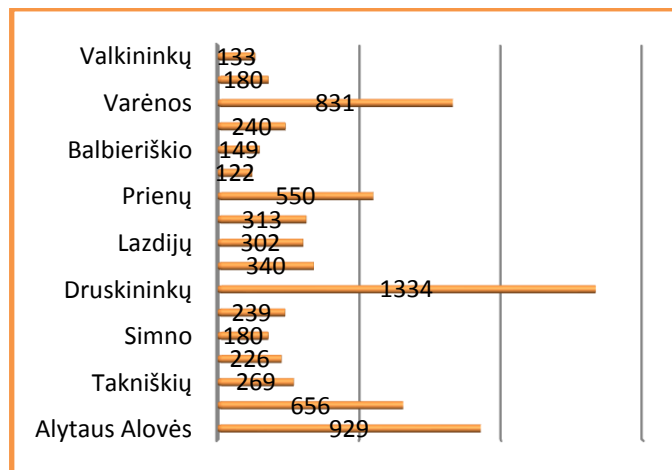

18 pav. 2012 – 2016 m. bendro aikštelėse gautų atliekų kiekio dinamika, t

Didėjant gyventojų sąmoningumui ir supratimui, kad atliekos turi būti rūšiuojamos, o nuo 2013 metų Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre įsteigus Atliekų rūšiavimo kontrolės padalinį ir šio padalinio specialistams pradėjus griežtai kontroliuoti įmonių ir gyventojų mišrių komunalinių atliekų kontenerius, vis daugiau atliekų turėtojų didelių gabaritų ir kitas atliekas (pavojingas, elektronikos ir buitinės technikos, statybines, padangas ir kt.) atiduoda į toms atliekoms surinkti skirtas aikšteles. Nuo 2012 metų iki 2016 metų šiose aikštelėse surenkamų atliekų kiekis išaugo 3 kartus.

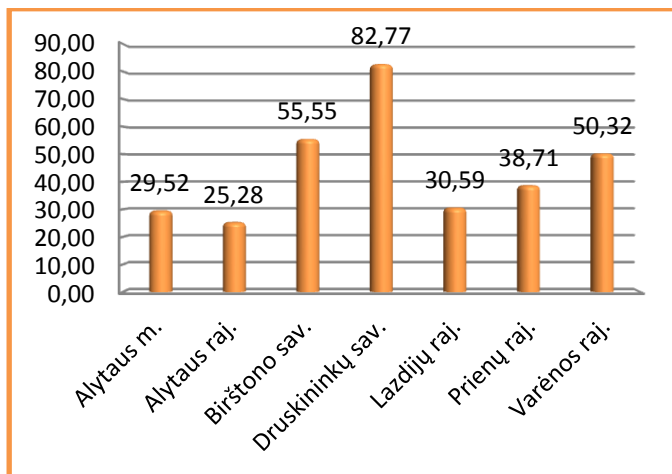
19 pav. 2013 – 2016 m. bendro aikštelėse gautų atliekų kiekio dinamika pagal savivaldybes, t

20 pav. Atliekų, surinktų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse 2016 metais kiekiai, t

Lyginant 2013, 2014, 2015 ir 2016 metus, visų regiono savivaldybių aikštelėse surenkamų atliekų kiekis proporcingai didėjo.

2016 metais daugiausiai atliekų surinkta Druskininkų savivaldybės didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse. Daugiausia atliekų gyventojai ir smulkios įmonės atidavė į Druskininkų aikštelę, mažiausiai į Jiezno Kolonijų kaime esančią aikštelę.

21 pav. 2016 m. surinktų atliekų kiekiai pagal savivaldybes, vienam statistiniam gyventojui, kg/metus

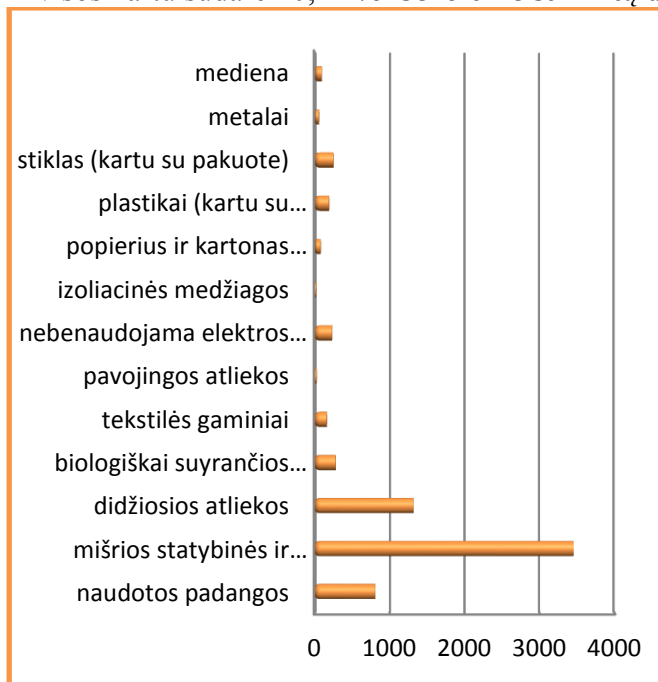

22 pav. Aikštelėse visos atliekos išrūšiuojamos ir perduodamos tolesniam tvarkymui

Daugiausia atliekų, surinktų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse, vienam statistiniam gyventojui tenka Druskininkų savivaldybėje 82,77 kg/metus, o mažiausiai Alytaus rajono savivaldybėje 25,28 kg/ metus.

2016 metais, kaip ir 2013 m., 2014 m. bei 2015 m., didžiausią dalį surenkamų atliekų sudarė mišrios statybos ir griovimo atliekos (3455 tonos, arba 49,4 %), didžiosios atliekos (1322 tonos, arba

18,9 %) ir naudotos padangos (810 tonų, arba 11,58 %), kitos surinktos atliekų rūšys neperžengė 4,3 % ir visos kartu sudarė 20,12 % bendrame surinktų didžiųjų buitės atliekų kiekyje.

23 pav. 2016 m. gautų atliekų kiekiai pagal rūšis, t

24 pav. Bendrovės darbuotojus nuolat palydi gandrų bendruomenė ir lapių šeimynėlė

2016 metais didelių gabaritų aikštelėse buvo ardomi baldai, o po ardymo susidariusi mediena perduodama UAB “Skroblų alėja” tolimesniam perdirbimui arba panaudojimui. 2016 metais tinkamos perdirbimui ar panaudojimui medienos susidarė 680 tonų.

Alytaus regiono didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse surenkamas naudotų padangų kiekis išlieka stabilus.

Savivaldybė	2014 m/t	2015 m/t	2016 m/t
Alytaus m.	180	169	231
Alytaus r.	191	250	120
Druskininkų	83	171	140
Lazdijų r.	34	54	54
Prienų r.	82	142	132
Birštono	-	15	43
Varėnos r.	72	81	86
Viso	642	882	810

10 lentelė Padangų susidarymo kiekiai

25 pav. Kasdien, nežiūrint į orą ir sąlygas bendrovės darbuotojai, tvarko, rūšiuoja, varto ir visiems dovanoja švaresnę ateitį

Vertinant surenkamus kiekius, akivaizdu, kad naudotos padangos per autoservisus ir padangų pardavimo vietas praktiškai nėra tvarkomos ir yra nelegaliai pristatomos fizinių asmenų vardu į didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles.

3.7 Alytaus regiono mechaninio ir biologinio apdorojimo įrenginiai

3.7.1 Mechaninio rūšiavimo įrenginiai

2016 metais mechaninio rūšiavimo renginiuose apdorota 55767,04 t likutinių mišrių komunalinių atliekų ir atliekų po biologinio apdorojimo.

Savivaldybė	Atliekų kiekis, t
Alytaus m.	13195
Alytaus r.	5100
Druskininkų	5476
Lazdijų r.	3317
Varėnos r.	4314
Prienų r.	5068
Birštono	1245
Po biologinio apdorojimo	18048
VISO	55767

11 lentelė Komunalinių atliekų kiekis išrūšiuotas rūšiavimo įrenginiuose

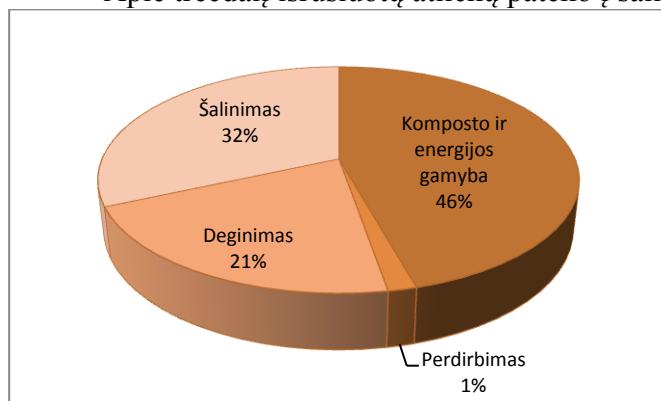
26 pav. Rūšiuojamos atliekos po biologinio apdorojimo

2016 m. didžiausia išrūšiuotų atliekų dalis – biologiškai skaidžios atliekos buvo tvarkomos biologinio apdorojimo įrenginiuose ir panaudotos komposto ir energijos gamybai.

Palyginus su 2015 metais energijos gamybai 2016 metais atliekų pateko mažiau, kadangi išsivedė užstatas ir pagerėjo rūšiavimas todėl mažiau pakuočių liko mišriose atliekose. Taip pat Lietuvoje iki šios dienos nėra išvystytas atliekų deginimo sektorius ir veikia vienintelė jėgainė esanti Klaipėdoje, kuri gali priimti tik ribotą kiekį degintinų atliekų.

Įrenginiuose gaminamos dvi energijos gamybai skirtos frakcijos: aukšto kaloringumo ir žemo kaloringumo degios atliekos. Šiuo metu žemo kaloringumo degios atliekos yra šalinamos sąvartyne, tačiau ateityje numatyta jas išvežti sudeginti, o aukšto kaloringumo atliekos bus sutvarkomos pagaminant iš jų kietą atgautą kurą (KAK). Išvežamų deginti atliekų kiekis ateityje taip pat didės, kai bus pastatyti deginimo įrenginiai Kaune ir Vilniuje.

Apie trečdalį išrūšiuotų atliekų pateko į šalinimą

27 pav. Išrūšiuotų atliekų tvarkymo būdai

28 pav. Rūšiavimo įrenginiais atskiriama įvairi pakuotė ir antrinės žaliavos

Tvarkymo būdas	Kiekis, t
Deginimas	7607,25
Šalinimas	11422,38
Perdirbimas	583,325
Komposto ir energijos gamyba	16486

12 lentelė. Išrūšiuotų likutinių mišrių komunalinių atliekų tvarkymo būdai, t

29 pav. Mechaninio rūšiavimo įrenginiai veikia be rankinio rūšiavimo ir yra visiškai automatizuoti

Mechaninio rūšiavimo įrenginiuose yra atskiriama ~1.5 proc. antrinių žaliavų, kurios pagal sudarytas sutartis atiduodamos atliekų tvarkytojams. Pažymėtina, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. Lietuvoje įvedus depozito sistemą PET buteliams ir aliuminio skardinėms, šių antrinių žaliavų kiekis bendrame sraute ženkliai sumažėjo.

Mechaninio rūšiavimo įrenginiuose 2016 metais taip pat buvo rūšiuojamos atliekos po biologinio apdorojimo. Rūšiavimo metu atskiriama kompostas, kuris toliau brandinamas, plastikas ir kitos priemonės perduodamos deginti, nesuirusios struktūrinės medžiagos gražinamos atgal į biologinio apdorojimo įrenginius.

3.7.2 Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba

Biologinio apdorojimo įrenginiuose atskirtos biologiškai skaidžios arba atskirai surinktos maisto atliekos pirmiausia patenka į anaerobinio apdorojimo tunelius (7 vnt.), kur beorėje aplinkoje gaminasi metano dujos, kurios vėliau yra paverčiamos į elektros ir šilumos energiją. Anaerobiniuose tuneliuose atliekos yra laikomos ne trumpiau nei 4 savaites.

Po anaerobinio proceso, atliekos yra perkeliama į kompostavimo tunelius (7 vnt.) kur šilto oro pagalba atliekos aeruojamos, kad būtų sumažintas jų tūris ir drėgmė, bei paruoštas kompostas tolimesniam brandinimui arba gauta medžiaga tinkama sąvartyno perdengimui. Kompostavimo tuneliuose atliekos yra laikomos ne trumpiau nei 3 savaites.

Po aerobinio proceso, atliekos yra perkeliama į kompostavimo aikštelę, kur yra brandinamos ir paruošiamas galutinis produktas – kompostas. 2016 metais biologinio apdorojimo įrenginiuose buvo pradėta apdoroti atskirai surinktos maisto atliekos. Maisto atliekas maišant su žaliosiomis atliekomis (medžio žievės, šakos) įrenginiuose išgaunama energija, o tuo pačiu ir pagaminama geros kokybės kompostas.

30 pav. Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba

31 pav. Smulkinamos, maišomos ir ruošiamos biologinės atliekos apdorojimui

Apdorotos atliekos	Kiekis, t
Po mechaninio rūšiavimo atskirtos biologiškai skaidžios atliekos	16486
Medžio žievės, šakos	2300
Maisto atliekos	5300
VISO	24086

13 lentelė. 2016 m. Biologinio apdorojimo įrenginiuose apdorotas atliekų kiekis

32 pav. Biologinių įrenginių energetinis blokas, gaminantis elektros energiją

Įdiegus atskirą maisto atliekų/virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir gyventojams, maisto atliekos bus apdorojamos biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba.

Elektrai gaminti pastatytas 450 kw galingumo generatorius. Biologinio apdorojimo įrenginiuose per 2016 m. buvo pagaminta - 1 568 459 kWh elektros energijos, iš jų 845 011 kWh panaudota savo reikmėms (įrenginių veiklai) 898 000 kWh parduota į elektros tinklus.

2016 metais sąvartyne įrengta dujų surinkimo sistema ir pastatytas dujų kolektorius. Iš sąvartyno surinktos dujos nuo šiol pateks į prie biologinio apdorojimo įrenginių esantį generatorių, kur bus panaudojama elektros gamybai arba esant prastesnės koncentracijos mišiniui sudeginama tam skirtame fakele.

33 pav. Net tie maisto produktai kurie sugenda ar lieka nepanaudoti, tampa dujomis ir elektra

34 pav. Kiekviena tona atliekų patikrinta ir pačiupinėta galingos technikos

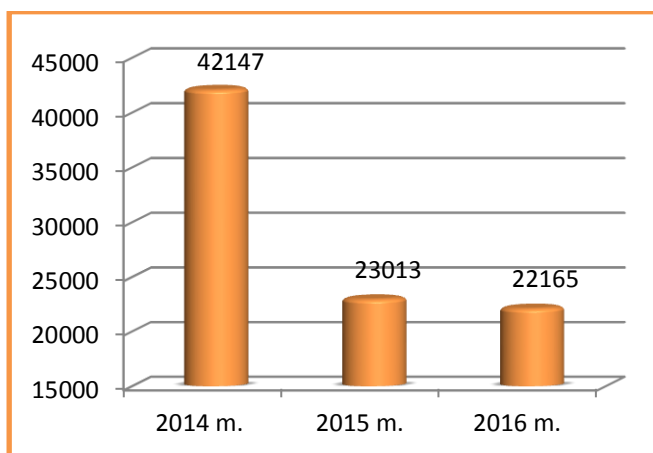
2016 metais pradėtas vykdyti komunalinių atliekų biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba aplinkos monitoringas. Tiriami veiklos metu išmetami teršalai į aplinkos orą iš trijų stacionarių taršos šaltinių: vidaus degimo variklio su elektros generatoriumi, biologinio filtro bei biodujų deginimo žvakės.

3.8 Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne šalinamos tik apdorotos Alytaus regione susidarancios nepavojingos komunalinės atliekos ir nepavojingos gamybinės atliekos iš įmonių, kurių perdirbti ar panaudoti energijos gamybai nėra techninių galimybių bei pajėgumų.

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne per 2016 metus buvo priimta ir pašalinta 22164,69 t atliekų, iš jų komunalinių atliekų 20591 t.

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne 2016 metais pašalinta 47,41 % mažiau atliekų negu 2014 metais, bei 3,69 % mažiau negu 2015 metais.

35 pav. Bendras pašalintas atliekų kiekis 2014-2016 m.

36 pav. Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas.

3.9 Inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija

Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno teritorijoje įrengtoje inertinių atliekų apdorojimo aikštelėje su asbesto šalinimo sekcija priimamos nepavojingos statybinės inertinės atliekos (betonas, plytos, čerpės, keramikos ir kt.) ir pavojingos statybinės atliekos (izoliacinės medžiagos ir statybinės medžiagos, kuriose yra asbesto).

2016 metais inertinių atliekų apdorojimo aikštelėje su asbesto šalinimo sekcija priimta 2791,16 t atliekų, iš kurių, pašalinta – 980,94 t, kitos atliekos laikinai laikomos, o vėliau smulkinamos ir pagaminama skalda. 2016 metais atliekų smulkinimas nebuvo vykdytas. 2015 metais pagaminta skalda 2016 metais panaudota naujam sąvartyno keliui ir atliekų išpylimo aikštei įrengti.

3.10 Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo

Senieji sąvartynai ir šiukšlynai, neatitinkantys aplinkosaugos reikalavimų, keliantys tiesioginį ir netiesioginį pavojų žmonių sveikatai bei aplinkai, uždaryti siekiant užkirsti kelią tolimesnei aplinkos taršai. Uždarius sąvartynus ir šiukšlynus sutvarkyta 89,97 ha teritorija. Vadovaujantis „Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių“ reikalavimais, vykdomi senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūros po uždarymo darbai 57,22 ha plote: šienavimas ir poveikio aplinkai monitoringas.

Poveikio aplinkai monitoringas - vykdomas uždarytuose sąvartynuose ir šiukšlynuose. 2016 metais buvo vykdomas poveikio aplinkai monitoringas pagal kiekvienam sąvartynui ar šiukšlynui parengtas ir su atsakingomis institucijomis suderintas monitoringo programas.

Monitoringo tikslas - keletą metų sekti uždarytų sąvartynų ar šiukšlynų įtaką požeminio vandens būklei, kad būtų galima laiku imtis prevencinių priemonių galimo vandens teršimo atveju.

37 pav. Matuizų sąvartynas

38 pav. Aštriosios Kirsnos sąvartynas

Uždarytų sąvartynų ir šiukšlynų monitoringo vykdymo metu tyrimai imami 1 kartą per metus ir nustatomi šie parametrai: matuojamas vandens lygis; nustatomas sunkiųjų metalų kiekis (Cu, Pb, Zn, Ni, Cd, Cr, Hg); atliekama pilna cheminė analizė (bendras ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis, bendrasis kietumas, savitasis elektros laidis, permanganato skaičius, pH, Na, K, Ca, Mg, NH₄, NO₃, NO₂, CO₃, HCO₃, SO₄, Cl, CO₂); cheminis deguonies sunaudojimas; aromatinių angliavandenilių nustatymas.

Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne vykdoma poveikio aplinkai monitoringas. Šis monitoringas apima: požeminio vandens monitoringas, taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringas ir aplinkos (paviršinio vandens, filtrato ir dujų) monitoringas. 2016 metais atlikti tyrimai rodo, kad gruntinio vandens kokybė pagal ištirtus rodiklius atitinka aplinkosauginius reikalavimus. Lietaus nuotekų cheminė sudėtis atitiko nuotekų tvarkymo reglamente nurodytus reikalavimus į gamtinę aplinką išleidžiamoms nuotekoms. Filtratas išleidžiamas į miesto nuotekų tinklą ir ten išvalomas, todėl nekelia taršos aplinkai pavojaus.

Pagal monitoringo tyrimų duomenis galima daryti išvadą, kad bendra uždarytų sąvartynų ir šiukšlynų aplinkosauginė būklė gerėja.

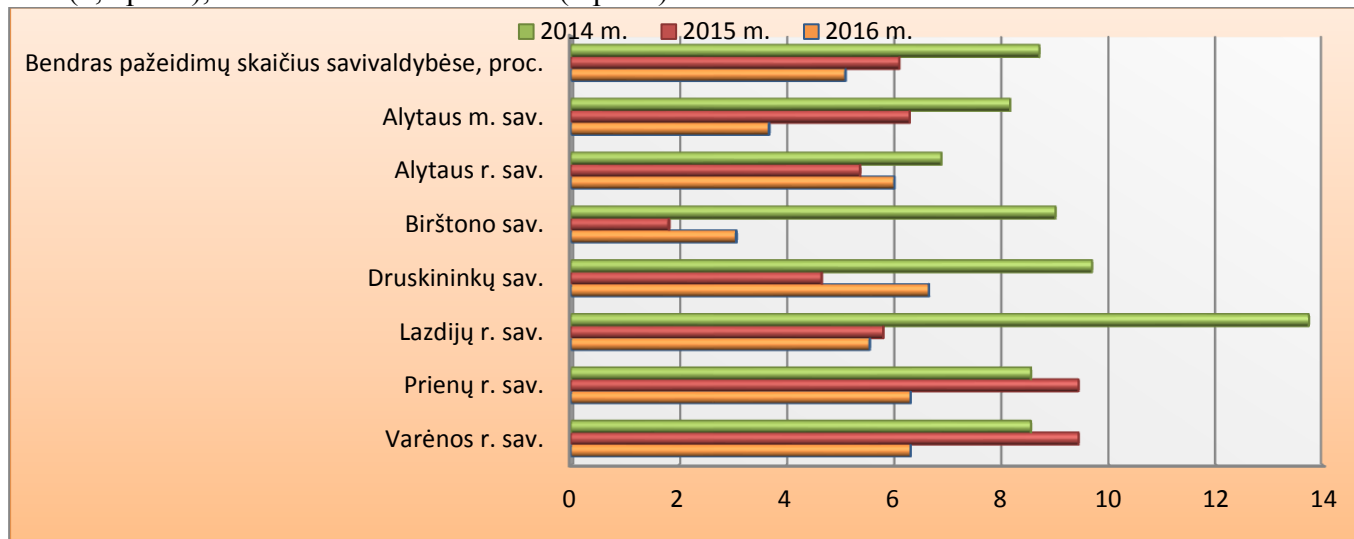
Detalesnę informaciją apie sąvartynų ir šiukšlynų monitoringo rezultatus galima rasti Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro svetainėje www.aratc.lt.

4. ATLIEKŲ TVARKYMO PASLAUGŲ KONTROLĖ

4.1 Individualių namų likutinių atliekų konteinerių tikrinimas

2016 metais atliekų tvarkymo paslaugų ir kontrolės padalinio inspektoriai apvažiavo 9199 individualius namus, patikrino 6550 likutinių atliekų konteinerius ir nustatė 335 pažeidimus.

Trejų pastarųjų metų individualių namų atliekų rūšiavimo kontrolės rezultatai rodo, kad nustatytų pažeidimų skaičius kasmet mažėja. Daugiausiai pažeidimų 2016 metais nustatyta Druskininkų sav. (6,6 proc.), mažiausiai - Birštono sav. (3 proc.)

39 pav. 2014 - 2016 m. nustatyti pažeidimai atskirose Alytaus regiono savivaldybėse (proc. nuo patikrintų konteinerių)

Už atliekų nerūšiavimą gyventojams taikomos prevencinės priemonės: įspėjimas ar konteinerio netuštinimas, o už pakartotinus pažeidimus surašomas patikrinimo aktas ir perduodamas savivaldybei.

2016 m. iš 335 rastų pažeidimų, 120 konteinerių, t.y. mažiau negu pusė (35,8 proc.) konteinerių buvo netuštinti, o dėl smulkesnių pažeidimų ant 215 (64,2 proc.) konteinerių buvo priklijuotas įspėjamasis lapelis su informacija, kad konteineryje yra neleistinų atliekų, bei informacija, kaip jas teisingai rūšiuoti. Pakartotinių pažeidimų nebuvo nustatyta, todėl 2016 metais nebuvo surašytas nei vienas patikrinimo aktas.

2016 metais didžiausią pažeidimų dalį likutinių atliekų konteineriuose sudarė žaliosios atliekos- 67,5 proc., pakuočių atliekos – 20,6 proc. kitos atliekos – 11,9 proc. Pakuočių ir kitų atliekų analizuojamu laikotarpiu buvo aptikta daugiau negu praėjusiais metais.

4.2 Daugiabučių namų likutinių mišrių komunalinių atliekų konteinerių tikrinimas

Daugiabučių namų likutinių mišrių komunalinių atliekų konteinerių kontrolė – išlieka viena sunkiausiai kontroliuojamų sričių. Prie daugiabučių namų bendro naudojimo likutinių mišrių komunalinių atliekų konteinerių aikštelių patenka didelių gabaritų, pakuočių atliekos ir kaupiasi "sąvartynai" po daugiabučių langais.

Per 2016 metus dėl ne vietoje išmestų didelių gabaritų, pakuočių atliekų buvo išaiškinti 8 pažeidėjai, kurie buvo įspėti dėl atliekų tvarkymo taisyklių nesilaikymo ir išmestas atliekas privalėjo tinkamai susitvarkyti. Kokybės inspektoriai kartu su Alytaus miesto savivaldybės administracijos atstovais ir Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento specialistais organizavo susitikimus su daugiabučių namų ir garažų bendrijų primininkais, kurių metu buvo sprendžiama išmetamų didelių gabaritų, pakuočių atliekų problema.

2015 metais reaguojant į gyventojų nusiskundimus dėl didelių gabaritų atliekų išvežimo problemos, Alytaus mieste UAB „Ekonovus“ pradėjo teikti mokamą didelių gabaritų atliekų išvežimo paslaugą į didelių gabaritų surinkimo aikšteles. Šia paslauga 2016 metais gyventojai naudojos vis dažniau. Tačiau, išmetamų atliekų šalia konteinerių aikštelių vis dar randama nemažai.

40 pav. Didelių gabaritų bei pakuočių atliekų "sąvartynai" po daugiabučių langais

Tikimės, kad bendradarbiaujant kartu su Alytaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriumi bei Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamento atstovais, bus sumažintas išmetamų atliekų kiekis ir gyventojai atsakingiau ir tinkamai rūšiuos atliekas

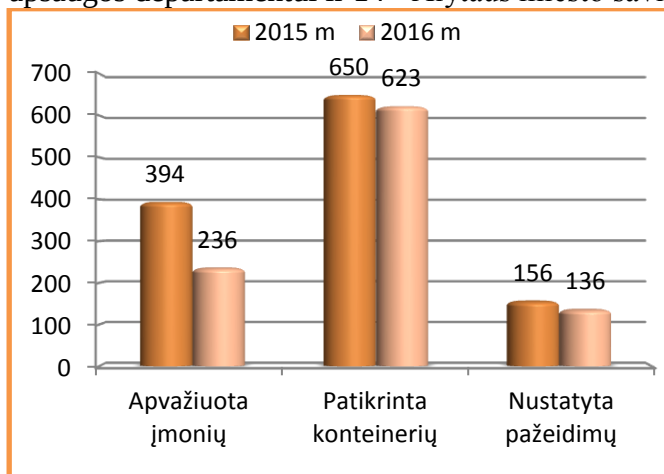
4.3 Varpo formos rūšiavimo konteinerių tikrinimas

2016 metais Alytaus regiono savivaldybėse buvo patikrinti 2998 daugiabučių ir individualių namų savininkų bendrijų, garažų bendrijų varpo formos rūšiavimo konteinerių, iš jų 339 (11,3 proc.) rūšiavimo varpų buvo perpildyti. Atliekų vežėjai ne kartą įspėti ir 3 kartus buvo pritaikytos sankcijos UAB „Ekonovus“ dėl ne laiku ištuštinamų rūšiavimo varpų. Atlikus papildomus patikrinimus, situacija su rūšiavimo varpų ištuštinimais pagerėjo.

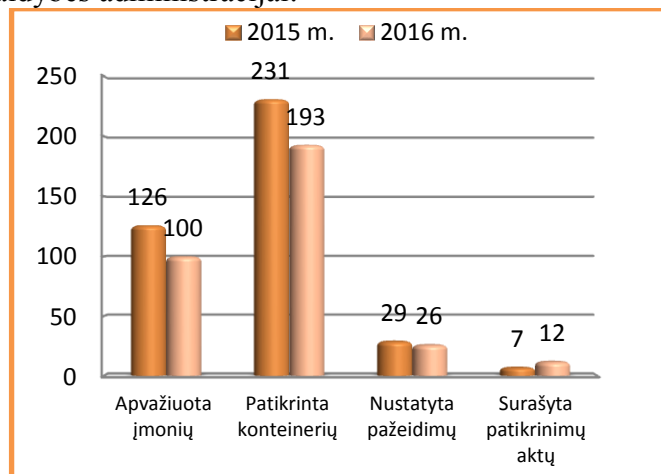
4.4 Juridinių asmenų likutinių atliekų konteinerių tikrinimas

2016 metais patikrinta 623 įmonių konteineriai ir nustatyti 24 proc. atliekų rūšiavimo pažeidimų - tai 2,2 proc. mažiau negu 2015 m. Stambesniems pažeidimams buvo taikomas konteinerio netuštinimas -61 proc. Dėl smulkesnių pažeidimų ant konteinerių buvo priklijuotas įspėjamasis lapas su

informacija, kad konteineryje yra neleistinų atliekų- 39,0 proc. pažeidimų. Dėl pakartotinių pažeidimų 22,1 proc. įmonių buvo surašyta 30 patikrinimo aktų, iš jų 16 perduota Alytaus regiono aplinkos apsaugos departamentui ir 14 - Alytaus miesto savivaldybės administracijai.

41 pav. Apvažiuotų juridinių asmenų, patikrintų konteinerių ir nustatytų pažeidimų skaičius

42 pav. Apvažiuotų fizinių ir juridinių asmenų, teikiančių maitinimo paslaugas skaičius, patikrintų konteinerių ir nustatytų pažeidimų skaičius 2015 - 2016 m.

4.5 Fizinių ir juridinių asmenų, teikiančių maitinimo paslaugas, tikrinimas

2016 m. apvažiuota 100 maitinimo įstaigų, patikrinta 183 likutinių atliekų konteineriai ir nustatyti 26 (14,2 proc.) pažeidimai. Iš jų 10 maitinimo įstaigoms buvo palikti įspėjimai, 16 įstaigų likutinių mišrių komunalinių atliekų konteineriai buvo neištuštinti ir surašyti 12 patikrinimo aktų. Tačiau iki galo nelieta aišku kur ir kaip įmonės tvarko maisto atliekas, nes jos dinga iš mišrių atliekų konteinerių, bet atskiro maisto surinkimo sistemoje neatsirado.

4.6 Atliekų vežėjų tikrinimas

2016 m. atliekant atliekų vežėjų patikrinimus daugiau dėmesio buvo skirta vežantiems mišrias komunalines atliekas iš juridinių asmenų, siekiant nustatyti ar gamybinės atliekos nėra maišomos kartu su mišriomis likutinėmis atliekomis. Iš 115 patikrintų vežėjų automobilių su atvežtomis atliekomis, nustatyti 2 pažeidimai ir surašyti 2 atliekų neatitikties aktai. Pagrindinius pažeidimus sudarė nerūšiuotos atliekos iš įmonių. Dėl pažeidimų atliekų vežėjai buvo įspėti, atliekas jie turėjo perrūšiuoti.

43 pav. Nustatyti atliekų vežėjų pažeidimai mechaninio atliekų apdorojimo įrenginių priėmimo zonoje

4.8 Paslaugų kokybė ir bendravimas su atliekų turėtojais

14 lentelė. Gyventojų pranešimai, skundai (raštu) dėl konteinerių pastatymo 2015 – 2016 m.

Savivaldybė	2015 m.		2016	
	Gauta	Išnagrinėta	Gauta	Išnagrinėta
Alytaus m.	37	37	188	188
Alytaus r.	46	46	165	165
Birštono	20	20	36	36
Druskininkų	2	2	8	8
Lazdijų r.	8	8	77	77
Prienų r.	100	100	346	346
Varėnos r.	19	19	105	105
Viso:	232	232	925	925

2016 m. gauti ir išnagrinėti 925 gyventojų prašymai/skundai raštu, elektroniniu paštu dėl atliekų surinkimo, konteinerių pastatymo. Didžiausią pretenzijų dalį sudarė pranešimai dėl naujų konteinerių pastatymo, sulaužytų konteinerių pakeitimo, jų neištuštinimo pagal grafiką bei perpildytų ir laiku neištuštintų pakuočių atliekų konteinerių. Lyginant su 2015 m. prašymų/ skundų padaugėjo 4 kartus ir tai labai neramina, nes atliekų surinkėjai kokybės sąskaita visais būdais stengiasi taupyti lėšas ir neužtikrina tinkamo paslaugos teikimo..

Per 2016 m. vežėjui UAB „Ekonovus“ buvo pritaikyta 10 sankcijų dėl netinkamai vykdomos paslaugos teikimo ir konteinerių aikštelių nepriežiūros t. y. 2 kartus daugiau nei 2015 metais.

Per UAB ARATC internetinės svetainės skyrelį „Klausk“, 2016 m. gauta apie 274 užklausimų įvairiais klausimais: dėl mokėjimo pranešimų, kaip rūšiuoti atliekas, dėl atliekų nevežimo, konteinerių įsigijimo, pavojingų atliekų pristatymo ir kt.

5. FINANSINĖ ANALIZĖ IR VIETINĖ RINKLIAVA ALYTAUS REGIONE 2016 METAIS

5.1 Finansinė analizė ir atliekų tvarkymo kaštai

15 lentelė Bendrovės finansiniai rodikliai

Rodiklio pavadinimas	2015 m.	2016 m.	Pokytis	Pastabos
Pardavimai (pajamos), tūkst.€	4008	4248	240	
Pelnas prieš apmokestinimą, tūkst.€	50	58	8	
Grynasis pelnas, tūkst.€	16	24	8	
Grynasis pelningumas %	0,40	0,56	0,16	
Turtas, tūkst.€	28063	25790	-2273	
Įstatinis kapitalas, tūkst.€	463	463	0	
Savininkų nuosavybė, tūkst.€	670	694	24	
Savininkų nuosavybė tenkanti vienai akcijai, €	0,42	0,43	0,01	
Paskolos, tūkst.€	3624	3310	-314	
<u>Likvidumo rodikliai</u>				
Bendrasis likvidumo rodiklis (trumpalaikis turtas/ trumpalaikės skolos)	1,77	1,86	0,09	Rodiklio reikšmė tarp 1.2 ir 2.0 laikoma priimtina.

Kritinis likvidumo rodiklis ((trumpalaikis turtas – atsargos / trumpalaikės skolos)	1,75	1,83	0,08	Rodiklio reikšmė mažiau 0.5 laikoma nepatenkinama, tarp 1.0 ir 1.5 normali.
<u>Mokumo rodikliai</u>				
Skolos/savininkų nuosavybės santykis	7,54	7,06	-0,48	Rodiklio reikšmė apie 0.5 laikoma normalia (t.y. pusė finansavimo šaltinių yra skolinti), tačiau priklausomai nuo ūkio šakos reikšmė gali būti interpretuojama skirtingai.
Įsiskolinimo koeficientas (turtas/įsipareigojimai)	0,18	0,19	0,01	Rodiklio reikšmė iki 0.5 laikoma normalia, reikšmei esant virš 0.7 būklė laikoma nepatenkinama
Pirkėjų įsiskolinimo apyvartumas (pardavimo pajamos/pirkėjų įsiskolinimas dienomis)	62,5	63,0	0,5	Kuo mažesnis tuo geresnis.
<u>Turto panaudojimo efektyvumas</u>				
Ilgalaikio turto apyvartumas	0,16	0,19	0,03	Kuo rezultatas mažesnis, tuo mažesnis yra ilgalaikio turto efektyvumas lyginant su pardavimais.

2016 metais bendrovė uždirbo 24 tūkst. eurų grynojo pelno, taip pačia suma padidėjo ir savininkų nuosavybė. Grynas pelningumas sudaro 0,56 proc. nuo visų pardavimo pajamų ir 0,7 proc. nuo atliekų apdorojimo pajamų (išskyrus komunalinių atliekų surinkimo ir atvežimo šalinti pajamas).

Bendrovės turtas sumažėjo 2273 tūkst. eurų, tame tarpe ilgalaikis turtas sumažėjo 2668 tūkst. eurų (dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo), o trumpalaikis padidėjo 395 tūkst. eurų. Kredito įstaigoms grąžinta 314 tūkst. eurų paskolų (AB Šiaulių bankui ir Danske bank A/S Lietuvos filialui)

Įsiskolinimo koeficientas parodo kiek vienam turto litui tenka skolų. Bendrovėje šis rodiklis yra geras, nes kuo jo reikšmė žemesnė, tuo skolos labiau padengtos turtu, todėl kreditoriai vertina žemą šio rodiklio reikšmę. Pirkėjų įsiskolinimo apyvartumas parodo kelių dienų įmonės pardavimai atitinka pirkėjų įsiskolinimo dydį. Pirkėjų įsiskolinimo apyvartumas išliko panašus (apie 2 mėnesius).

Įmonės likvidumo rodikliai parodo įmonės gebėjimą vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Įmonėje šie rodikliai yra geri.

16 lentelė Atliekų tvarkymo kaštai už komunalinių atliekų surinkimą ir apdorojimą Alytaus regiono savivaldybėse 2015-2016 metais

Savivaldybės pavadinimas	2015 m. Kaštai € (su PVM)	2016 m. Kaštai € (su PVM)	Pokytis % Padidėjimas (+), sumažėjimas (-)
Alytaus miesto	1.523.856	1.744.543	+14,5
Alytaus rajono	622.202	693.516	+11,5
Druskininkų	729.143	697.005	-4,4
Lazdijų rajono	459.721	503.593	+9,5
Varėnos rajono	590.348	579.741	-1,8
Birštono	139.229	147.518	+6
Prienų rajono	588.186	662.215	+12,6
Viso regione	4.652.685	5.028.131	+8,1

Bendri Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo kaštai 2016 metais palyginus su 2015 metais padidėjo 375,4 tūkst. eurų (8,1 proc.), nes nebuvo pasiektos planuotos rūšiavimo apimtys ir susidarė daugiau mišrių atliekų nei buvo planuota. Tačiau Druskininkų ir Varėnos savivaldybės sėkmingai susidorojo su užduotimis.

17 lentelė Rinkliavos lėšų panaudojimas komunalinių atliekų tvarkymo veikloms 2015-2016 metais

Kaštų pavadinimas	2015m.		2016m.	
	Suma €/metus (su PVM)	% nuo bendros kaštų struktūros	Suma €/metus (su PVM).	% nuo bendros kaštų struktūros
Atliekų surinkimas ir transportavimas (įskaitant konkursinės dok. parengimą)	1.929.800	41,5	1.709.618	33,9
Atliekų šalinimas (regioninis sąvartynas)	297.125	6,4	370.490	7,4
Atliekų rūšiavimas ir apdorojimas	514.181	11,1	868.561	17,3
Atliekų deginimas	306.237	6,6	321.052	6,4
Didelių gabaritų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių eksploatavimas	613.895	13,2	684.951	13,6
Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra	285.866	6,1	353.496	7,0
ES finansuojamų projektų įgyvendinimas	32.860	0,7	36.177	0,7
Rinkliavos administravimas (įskait. ekologinį šviet.)	377.038	8,1	374.338	7,4
Bendrosios ir sistemos administravimo sąnaudos	295.683	6,4	316.448	6,3
IŠ VISO	4.652.685	100,0	5.028.131	100,0

Lentelėje pateiktas rinkliavos lėšų panaudojimas su priskaičiuotu pridėtinės vertės mokesčiu. Atliekų surinkimo ir transportavimo sąnaudos regione sumažėjo 220 tūkst. eurų (su PVM) dėl naujai pasirašytų sutarčių su vežėjais, kai kintama dalis už paslaugas priklauso nuo pakėlimų skaičiaus. Atliekų šalinimo sąnaudos didėjo dėl sąvartyno mokesčio. Už 2016 metus priskaičiuota 90 tūkst. eurų mokesčio (su PVM). 2016 metais jau visus metus veikė tiek mechaninio, tiek biologinio mišrių komunalinių atliekų apdorojimo įrenginiai, dėl to didėjo šios veiklos sąnaudos. Taip pat išaugo atliekų išvežimo ir utilizavimo sąnaudos iš aikštelių nuo 203 tūkst. eurų 2015 metais iki 246,3 tūkst. eurų 2016 metais.

18 lentelė Regiono savivaldybių įsiskolinimai už mišrių komunalinių atliekų tvarkymą Alytaus regione, Eur

Savivaldybės pavadinimas	2015.12.31		2016.12.31		Laiku neapmokėtų skolų pokytis (+) (-)	
	VISO	t. tarpe laiku neapmokėtas	VISO	t. tarpe laiku neapmokėtas	VISO	t. tarpe laiku neapmokėtas
Alytaus m.	250.830	128.614	249.082	104.330	-1.748	-24.284
Alytaus r.	22.050	0	23.948	0	1.898	0
Druskininkų	32.956	0	34.524	0	1.568	0
Lazdijų r.	36.356	0	37.553	0	1.197	0
Varėnos r.	206.923	168.675	215.934	172.567	9.011	3.892
Birštono	23.804	11605	20.977	9.786	-2.827	-1.819
Prienų r.	7.859	0	33.838	0	25.979	0
IŠ VISO regione	580.778	308.894	615.855	286.683	35.077	-22.211

Savivaldybių skolos 2016-12-31 palyginus su 2015-12-31 kito nežymiai. Laiku neapmokėtos skolos sumažėjo 22 tūkst. eurų.

Alytaus miesto savivaldybė įsiskolinimą dengė iš savivaldybės biudžeto lėšų, tuo tarpu Varėnos rajono savivaldybėje nors ir padidinus vietinės rinkliavos mokestį, įsiskolinimas augo, todėl būtina spręsti šią problemą, susidariusią skolą (ar jos dalį) įskaičiuojant į 2017 metų rinkliavą.

5.2 Rinkliavos administravimo veikla

5.2.1 Vietinės rinkliavos mokesčio surinkimas

Vietinės rinkliavos mokėtojų registre 2016 m. buvo 113350 mokėtojų, fizinių ir juridinių asmenų, o tai 1496 daugiau negu 2015 m. Padidėjimą sąlygojo tai, kad buvo atnaujinti VĮ „Registrų centras“ duomenys, tikslinami įsiskolinusių vietinės rinkliavos mokėtojų VĮ „Registrų centras“ duomenys, Gyventojų registro duomenys ir vietinės rinkliavos mokestis buvo padalintas visiems nekilnojamojo turto savininkams, taip pat įtraukti/patikslinti faktiškai gyvenami, tačiau nepriduoti naudoti pastatai.

Laikotarpis	Mokėtojų skaičius, iš viso
2008.01.01 - 2008.01.31	8740
2008.12.01 - 2008.12.31	33396
2009.12.01 - 2009.12.31	87562
2010.12.01 - 2010.12.31	100527
2011.12.01 - 2011.12.31	103484
2012.12.01 - 2012.12.31	106484
2013.12.01 - 2013.12.31	107849
2014.12.01 - 2014.12.31	110542
2015.12.01 - 2015.12.31	111854
2016.12.01 - 2016.12.31	113350

19 lentelė .Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičiaus pokytis nuo 2008.01.01 iki 2016.12.01

44 pav. Dvigubai daugiau narcizų pražysta Bronislovo Lubio alėjoje

Alytaus regione Vietinė rinkliava skaičiuojama pagal VĮ „Registrų centras“ duomenis, rinkliavos dydis priklauso nuo pastato bendro ploto ir tikslinės jo naudojimo paskirties. Esant netikslumams patys atliekų turėtojai pateikia tai patvirtinančius dokumentus, pildo sąžiningumo deklaracijas.

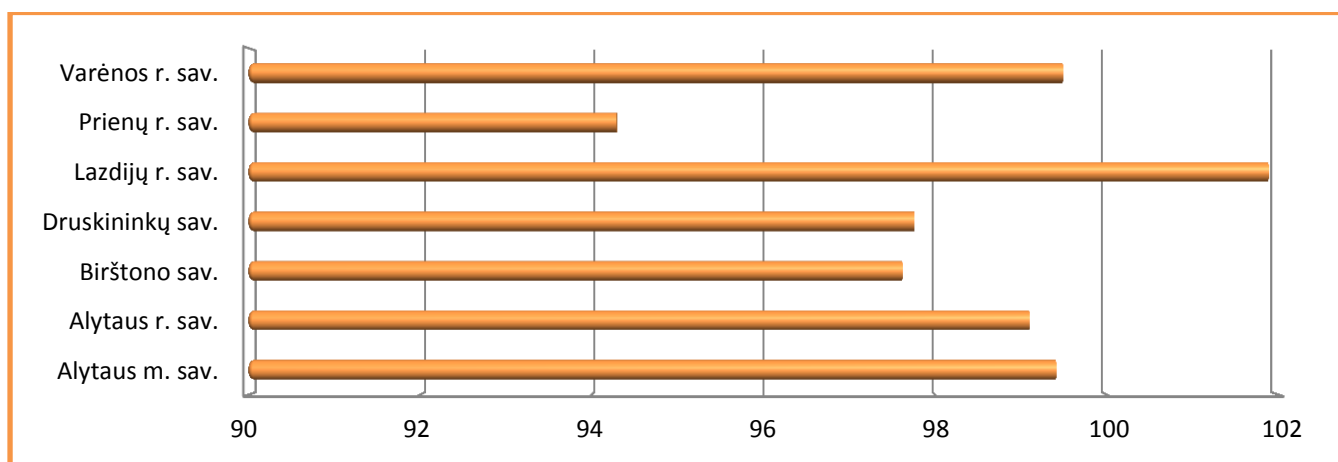
Alytaus regione 2016 metais priskaičiuotos Vietinės rinkliavos mokesčio sumokėta 4489303 Eur., tai sudaro 98,57 %, tai yra 1,27 % mažiau nei 2015 m.

20 lentelė Vietinės rinkliavos mokumas 2016 m. Alytaus regiono savivaldybėse

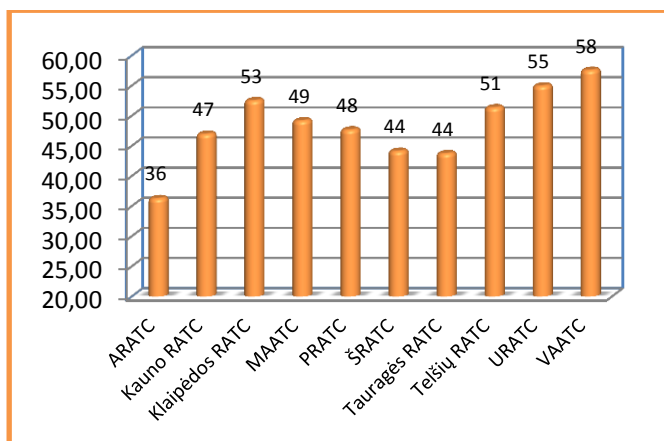
Vietinės rinkliavos mokumas Alytaus regiono savivaldybėse 2016 m.								
Savivaldybė	Fiziniai asmenys			Juridiniai asmenys			Viso sumokėta	%
	Priskaičiuota	Apmokėta	%	Priskaičiuota	Apmokėta	%		
Alytaus m.	869513,89	858665,82	98,75	395536,7	398888,43	100,85	1257554,25	99,41
Alytaus r.	568966,32	566692,76	99,6	51597,13	48287,88	93,59	614980,64	99,1
Birštono	78520,72	73087,37	93,08	65920,11	67909,3	103,02	140996,67	97,62
Druskininkų	388191,64	388110,41	99,98	397467,92	379941,56	95,59	768051,97	97,76
Lazdijų r.	418192,82	425576,85	101,77	78406,23	80342,89	102,47	505919,74	101,88
Prienų r.	526501,33	501952,88	95,34	131001,4	118004,26	90,08	619957,14	94,29
Varėnos r.	483947	472822,17	97,7	100870,25	109020,7	108,08	581842,87	99,49
Iš viso:	3333834	3286908	98,59	1220799	1202395	98,49	4489303	98,57
Priskaičiuota iš viso vietinės rinkliavos mokesčio per 2016 m.							4554633	

21 lentelė Bendra priskaitymų, apmokėjimų suma Alytaus regiono savivaldybėse 2008-2016 m.

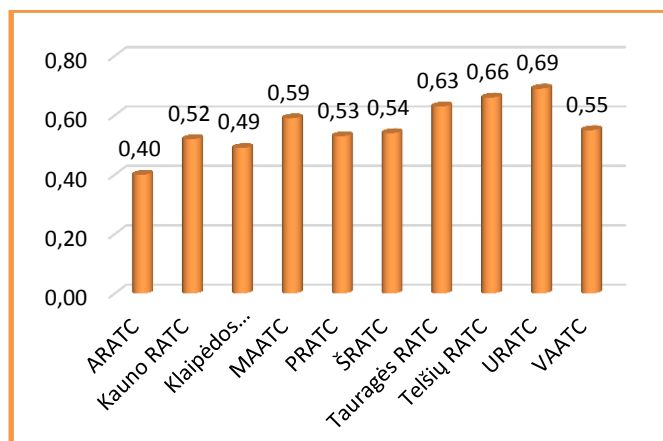
Metai	Priskaičiuota, Eur.	Apmokėta, Eur.	Skola / + permoka, Eur.
2008	1341916	1044851	297064
2009	2957386	2529196	428190
2010	4445194	4205236	239958
2011	4278645	4172559	106086
2012	4378034	4264148	113886
2013	4335989	4309577	26412
2014	4453831	4535503	81672
2015	4441021	4433818	7203
2016	4554633	4489303	65330
Viso	35186649	33984191	1365801

45 pav. Vietinės rinkliavos mokumas 2016 m, Alytaus regiono savivaldybėse %

46 pav. Mokėjo už komunalinių atliekų tvarkymą regionuose namų ūkis €/metus 2016 m.

47 pav. Namų ūkio pajamų dalis tenkanti komunalinių atliekų tvarkymui %

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, bendrovė sugebėjo taip organizuoti ir eksploatuoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, kad tokia paslauga mūsų regiono gyventojams buvo pigiausia Lietuvoje ir sudarė mažiausią dalį išlaidų nuo gaunamų pajamų.

5.2.2 Rinkliavos ikiteisminis išieškojimas

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras įpareigotas nesumokėtą Rinkliavą iš atliekų turėtojų išieškoti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka įskaitant neteisminį bei teisminį skolos išieškojimą, todėl 2016 metais buvo nuolat tikslinami skolininkų duomenys, siunčiami skolos priminimai. Taip pat buvo siunčiami priminimai/įspėjimai patikslinus objekto savininkus ir prieš rengiant dokumentus teisminiam įsiskolinimo išieškojimui.

5.2.3 Rinkliavos teisminis išieškojimas

Vykdam teisminį Vietinės rinkliavos skolų administravimą Rinkliavų administravimo padalinys parengė ir teisminiam skolų išieškojimui perdavė dokumentus dėl skolų išieškojimo iš 1136 (tame skaičiuje perduota įmonės juridiniam skyriui - 378 bylos, advokatų profesinei bendrijai „Miškinis ir partneriai“ - 758 bylos) Alytaus regiono savivaldybių Vietinės rinkliavos skolininkų.

22 lentelė Pateikti skundai LR administraciniais teismams ir skundų nagrinėjimo eiga pagal savivaldybes

Savivaldybė	Tenkinti skundai	Dalinai tenkinti skundai	Atmesti skundai	Nutrauktos bylos	Apskųstos bylos	Sustabdyta	Perduota antstoliui	Bylos eigoje	Viso skundų
Alytaus m.	45	30	3	37	-	-	47	31	146
Alytaus r.	57	8	8	37	-	-	34	30	140
Birštono	7	5	1	6	-	-	6	1	20
Druskininkų	21	12	2	15	-	-	12	17	67
Lazdijų r.	45	7	5	25	1	-	15	14	96
Prienų r.	22	8	1	18	3	-	11	23	72
Varėnos r.	32	4	24	25	-	-	11	26	111
IŠ VISO :	229	74	44	163	4	-	136	142	652

23 lentelė Teisminis skolų išieškojimas 2016 metais

Savivaldybė	Fizinių asmenų skolos 2016 m.	Juridinių asmenų skolos 2016 m.	Bendras įsiskolinimas 2016 m.	2016 m. Išieškota	Bendra skola nuo administravimo pradžios iki 2016 m.	Išieškota nuo skolų administravimo pradžios iki 2016 m.
Alytaus m.	13306,75	6319,13	19625,88	5150,94	36079,08	6986,30
Alytaus r.	12390,24	3202,63	15592,87	4253,35	23085,49	10257,17
Birštono	3335,29	626,80	3962,09	1117,20	5844,87	1956,92
Druskininkų	8169,63	2513,89	10683,52	3220,43	19971,48	6617,07
Lazdijų r.	14314,16	15807,24	30121,40	4665,26	36085,35	14594,52
Prienų r.	16169,45	3157,56	19327,01	4508,41	76738,58	20936,86
Varėnos r.	10879,26	5229,16	16108,42	4985,75	27127,54	8095,28
IŠ VISO:	78564,78	36856,41	115421,19	27901,34	224932,39	69444,12

24 lentelė Teisminis skolų išieškojimas nuo skolų administravimo iki 2017 metų pradžios

Savivaldybė	Bendra skola nuo administravimo pradžios iki 2017 m.	Išieškota nuo skolų administravimo pradžios iki 2017 m.	Išieškota nuo bendros sumos % iki 2017 m.
Alytaus m.	55704,96	12137,24	22 %
Alytaus r.	38678,36	14510,52	38 %
Birštono	9806,96	3074,12	31 %
Druskininkų	30655	9837,50	32 %
Lazdijų r.	66206,75	19259,78	29 %
Prienų r.	96065,59	25445,27	26 %
Varėnos r.	43235,96	14081,03	33 %
IŠ VISO:	340353,58	98345,46	29 %

Palyginus bendrą 2016 metų teisminį skolų išieškojimą su 2015 metais, skolų išieškojimas iš skolininkų dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą faktiškai padidėjo 4 %.

5.2.4 Lengvatų administravimas

Vietinės rinkliavos lengvatas nustato kiekvieno rajono savivaldybės taryba, todėl bendros atleidimo nuo įmokų tvarkos Alytaus regione nėra. Pagrindinės savivaldybių teikiamos lengvatos – vietinės rinkliavos įmoka mažinama gaunantiems mažas pajamas asmenims, ne visus metus naudojamų objektų savininkams, rinkliavos dydis koreguojamas pasikeitus pastatų naudojimo paskirčiai ar sustojus gamybai. Analizuojant vietinės rinkliavos lengvatų taikymą matyti, kad 2016 m. atlikta korekčių ir pritaikyta lengvatų už 438.139,59 € kai tuo tarpu 2015 m. - 529.155,69 €. Lengvatų sistema mažina vietinės rinkliavos surinkimą, tačiau padeda išspręsti individualius rinkliavos taikymo aspektus.

25 lentelė Vietinės rinkliavos lengvatos ir korekcijos 2016 m

Savivaldybė	Suteiktos lengvatos fiziniams ir juridiniams asmenims, €	Atliktos korekcijos fiziniams ir juridiniams asmenims€.	Viso suteikta lengvatų ir korekčių, €
Alytaus m.	-2762,86	-14215,65	-16978,51
Alytaus r.	-52838,22	-27062,03	-79900,25
Birštono	-41657,44	-12993,3	-54650,74
Druskininkų	-65587,96	+23441,01	-42146,95
Lazdijų r.	-66309,71	-17938,14	-84247,85
Prienų r.	-22601,17	-57829,48	-80430,65
Varėnos r.	-9466,91	-70317,73	-79784,64
Viso	-261224,27	-176915,32	-438139,59

6. VIEŠIEJI PIRKIMAI

Bendrovė vykdydama viešuosius pirkimus laikosi Viešųjų pirkimų įstatymo principų, įstatymo reikalavimų, taip pat Supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių, Lietuvos Respublikos civilio kodekso bei kitų įstatymų ir juos įgyvendinančių teisės aktų nuostatomis.

2016 m. Bendrovėje vykdytų pirkimų vertė palyginus su 2015 m., sumažėjo 37,42 proc., o viešųjų pirkimų skaičius išaugo 48 proc. (įskaitant mažos vertės pirkimus).

Pirkimo būdas	Suma € be PVM
Mažos vertės pirkimai	929 068,29
Atlikti naudojantis CVP IS	283 878,92
Pirkimai per CPO LT	254 904,21
Viso:	1 467 851,42

26 lentelė. Bendra pirkimų įvykdytų per 2016 metus vertė

48 pav. Darbai nupirkti, sutartys sudarytos, bet jų įgyvendinimo etapas reikalauja dar daugiau pastangų

Bendros pirkimų vertės sumažėjimą įtakojo tai, kad 2016 metais Bendrovė nevykdė ES lėšomis finansuojamų projektų pirkimų ir nevykdė mišrių komunalinių atliekų surinkimo konkursų, kurių vertės paprastai siekia tarptautinio pirkimo vertės ribas.

Pagal pirkimo objektų rūšis, didžiausią 2016 m. sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vertės dalį nuo bendros per šį laikotarpį vykdytų viešųjų pirkimų vertės sudarė prekių pirkimų vertė – 64 proc., darbų – 2,5 proc., paslaugų – apie 33,5 proc.

2016 metais CVP IS priemonėmis atlikti 8 viešieji pirkimai, sėkmingai pasibaigusių pirkimų metu pasirašytų pirkimo sutarčių vertė - 283 878,92 € su PVM.

Bendrovė, vadovaudamasi VPI 15 str. 5 d., vykdo prekių, paslaugų ir darbų pirkimus iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai CPO LT kataloge esančios prekės, paslaugos ir darbai atitiko bendrovės poreikius.

Bendra centralizuotai vykdytų viešųjų pirkimų apimtis 2016 m., palyginti su 2015 m., sumažėjo: vertė 2015–2016 m. keitėsi nuo 576 803,85 iki 254 904,21 €, o sudarytų sutarčių skaičius išliko toks pas.

27 lentelė. Pasirašytų sutarčių, vykdytų per CPO LT, skaičius ir bendra sutarčių vertė € su PVM.

	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.	12	10	10
Pasirašytų sutarčių vertė, Eur	485 533,95	576 803,85	254 904,21

2016 metais įvykdytos 786 mažos vertės viešojo pirkimo procedūros, kurių vertė 929 068,29 € su PVM.

28 lentelė. Mažos vertės pirkimų bendra visų sudarytų pirkimo sutarčių vertė ir pirkimų skaičius

Pirkimo objekto rūšis	Bendra sudarytų sutarčių vertė € su PVM	Bendras pirkimų skaičius, vnt.
Prekės	428 170,52	504
Paslaugos	426 690,50	263
Darbai	74 207,27	19
Viso	929 068,29	786

7. VISUOMENĖS EKOLOGINIS ŠVIETIMAS

Ekologinio švietimo tikslas - didinti regiono gyventojų informuotumą apie atliekų tvarkymo reikšmę, skatinti aplinkosauginės elgsenos pokyčius, gerinti gyvenamosios aplinkos būklę, mokant ir ugdant gyventojų įpročius rūšiuoti bei atsakingai tvarkyti buityje susidarancias atliekas.

Siekiant didinti Alytaus regiono gyventojų sąmoningumą atliekų tvarkymo srityje visuomenės ekologinis švietimas 2016 metais vykdytas vadovaujantis Alytaus regiono ekologinio švietimo programa 2015-2019 metams.

Priemonės, kuriomis švietimas vykdomas:

Regioninė žiniasklaida - laikraščiai: „Alytaus naujienos“, „Dainavos žodis“, „Dzūkų žinios“, „Girūžis“, „Gyvenimas“, „Naujasis Gėlupis“, „Lazdijų žvaigždė“, „Mano Druskininkai“.

Laikraščiuose skleidžiama informacija apie Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemą: žaliųjų atliekų tvarkymą, regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno monitoringo rezultatus, naujas paslaugas, naujai pradėjusią veikti užstato sistemą, vykdytus pakuočių atliekų morfologinius tyrimus ir įmonės pasiektus rezultatus.

2016 metais radijuje FM99 buvo transliuojamos laidos „Eko gidas“, skirtos aplinkosaugos politikos, atliekų tvarkymo, rūšiavimo, rinkliavos už atliekas klausimams aptarti ir pristatyti įmonės veiklas, planuojamus bei įgyvendinamus darbus, jų rezultatus.

Aktualiais atliekų tvarkymo klausimais informacija skelbiama ir per vietinę televiziją.

Mokymai - įmonės specialistų vykdomi mokymai vaikams apie atliekų tvarkymą.

Ekskursijos- Atliekų tvarkymo technologijų centre, esančiame Takniškių kaime, Alytaus rajone, priimami mokiniai ir kiti asmenys.

Lapkričio pabaigoje prie visoje Europoje vykstančių Europos atliekų mažinimo savaitės renginių prisidėjo ir Alytaus miesto savivaldybė bei VšĮ Alytaus miesto bendruomenės centro vaikai ir jaunimas. Visą savaitę centro lankytojai su darbuotojais kvietė atlytiškius prisijungti ir kartu iš atliekų gaminti įvairius darbelius Šv. Kalėdoms. Darbelių paroda buvo eksponuojama Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre.

Visos savaitės darbų užbaigimui Alytaus miesto bendruomenės centre Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras vedė mokymus vaikams apie atliekų tvarkymą Alytaus regione ir viktoriną.

Alytaus trečiojo amžiaus universitete gruodžio mėnesį buvo skaitoma paskaita „Atliekų tvarkymo ypatumai Alytaus regione“.

Kartu su VšĮ Pakuočių tvarkymo organizacija vykdytos rūšiavimo varžybos „Rūšiuok atsakingai“ visose Alytaus regiono savivaldybėse. Atliekų rūšiavimo varžybos surengtos šiose savivaldybėse vykusių bendruomenių švenčių metu. Jose dalyvavo apie 500 dalyvių. Šiomis varžybomis siekiama Alytaus regiono gyventojams leisti praktiškai pasitikrinti atliekų rūšiavimo įgūdžius. 2016 metais gyventojai savo žinias pasitikrinti galėjo ne tik praktiškai rūšiuodami atliekas, bet ir sprendami atliekų rūšiavimo testus.

Gyventojai su aktualia informacija atliekų tvarkymo temomis nuolat supažindinami Alytaus regiono savivaldybių internetiniuose puslapiuose bei nuolat atnaujinama informacija UAB ARATC internetinėje svetainėje www.aratc.lt.

8. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS

8.1 Projektų finansuojamų iš ES lėšų įgyvendinimas

2016 metais Bendrovė pradėjo planuoti ir ruošti projektams pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir Metinis pranešimas 2016

prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“.

Finansuojamos veiklos:

○ biologinių atliekų surinkimo konteinerių ir (arba) kompostavimo priemonių individualioms valdoms plėtra;

○ konteinerinių aikštelių įrengimas/ rekonstrukcija ir konteinerių konteinerinėms aikštelėms įsigijimas;

○ didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių įrengimas/ atnaujinimas ir (arba) jų pritaikymas atliekų paruošimui naudoti pakartotinai;

○ atliekų paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūros sukūrimas/ atnaujinimas;

○ visuomenės informavimas atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais.

Bendrovė 2016 metais parengė du investicinius projektus:

1) Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse);

2) Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus regione.

2016 m. rugsėjo 5 d. Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno apskrities skyriui pateiktas projektinis pasiūlymas projektui „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse)“.

1.1 Projektas „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kauno regione (Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse)“

Eil. Nr.	Investicijų projekto duomenys	Investicijų projekto duomenų aprašymas
1.	Viešoji paslauga, kurios kokybei gerinti skirtas investicijų projektas	Komunalinių atliekų rūšiuojamasis atliekų surinkimas ir atliekų paruošimas naudoti pakartotinai
2.	Projekto tikslas	Prienų rajono ir Birštono savivaldybėse plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūrą bei sukurti atliekų paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūrą
3.	Projekto veiklos	Konteinerinių aikštelių įrengimas ir konteinerių įsigijimas; Atliekų paruošimo naudoti infrastruktūros sukūrimas (daiktų punkto įrengimas); Biologinių atliekų konteinerių individualioms valdoms plėtra (konteinerių maisto atliekoms atskirai surinkti prie individualių valdų įsigijimas).
4.	Projekto pareiškėjas	UAB Alytaus regioninis atliekų tvarkymo centras
5.	Projekto partneris (-iai)	Nėra
6.	Projekto biudžetas, Eur	2.194.337
7.	Prašomas finansavimas, Eur	1.838.460
8.	Projekto įgyvendinimo vieta	Kauno administracinis regionas, Prienų rajono ir Birštono savivaldybės bei Alytaus atliekų tvarkymo regionas (daiktų punktas)
9.	Projekto įgyvendinimo trukmė	18 mėnesių

2016 m. rugsėjo 7 d. Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Alytaus apskrities skyriui pateiktas projektinis pasiūlymas projektui „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus regione“.

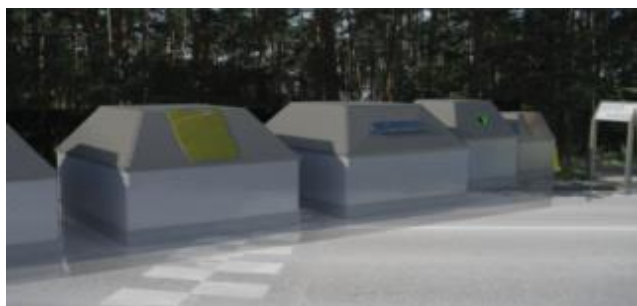
1.2 Projektas „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus regione“

Eil. Nr.	Investicijų projekto duomenys	Investicijų projekto duomenų aprašymas
1.	Viešoji paslauga, kurios kokybei gerinti skirtas investicijų projektas	Komunalinių atliekų rūšiuojamasis atliekų surinkimas
2.	Projekto tikslas	Plėtoti komunalinių atliekų rūšiuojamojo atliekų surinkimo infrastruktūrą Alytaus regione
3.	Projekto veiklos	1.1. Konteinerinių aikštelių įrengimas ir konteinerių įsigijimas 2.1. Didelių gabaritų atliekų surinkimo naujų aikštelių įrengimas (Lazdijų r. ir Varėnos r.) ir atnaujinimas (Druskininkuose) 3.1. Biologinių atliekų konteinerių individualioms valdoms plėtra (konteinerių maisto atliekoms atskirai surinkti prie individualių valdų įsigijimas)
4.	Projekto pareiškėjas	UAB Alytaus regioninis atliekų tvarkymo centras
5.	Projekto partneris (-iai)	Nėra
6.	Projekto biudžetas, Eur	4.325.492
7.	Prašomas finansavimas, Eur	3.352.807,77
8.	Projekto įgyvendinimo vieta	Alytaus administracinis regionas
9.	Projekto įgyvendinimo trukmė	21 mėnuo

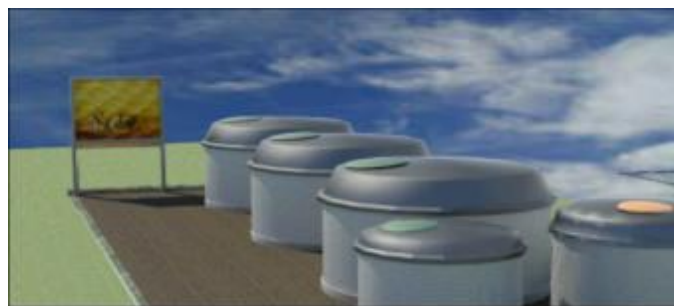
Projekto veiklomis Alytaus regiono atliekų tvarkymo regione planuojama:

1. Įrengti naujas konteinerines aikšteles, kurios bus trijų tipų – antžeminės, pusiau požeminės ir požeminės.

Savivaldybė	Iš viso konteinerinių aikštelių	Antžeminės	Pusiau požeminės	Požeminės	Pastatomi konteineriai tekstilei
Alytaus m.	134	35	99	0	13
Alytaus r.	42	22	20	0	4
Druskininkų	78	0	78	0	8
Lazdijų r.	23	23	0	0	2
Varėnos r.	31	4	27	0	3
Prienų r.	23	0	0	23	2
Birštono	40	12	12	16	4
Viso	371	96	236	39	36

49 pav. Antžeminės konteinerinės aikštelės

50 pav. Pusiau požeminės konteinerinės aikštelės

2. Plėtoti biologinių atliekų surinkimo infrastruktūrą individualioms valdoms.

Siekiant mažinti komunalinių biologiškai skaidžių atliekų šalinimą sąvartynuose valstybiniame atliekų tvarkymo plane planuojama iki 2019 metų įdiegti maisto/virtuvės atliekų rūšiuojamąjį surinkimą ir įrengti pakankamus pajėgumus atskirai surinktoms maisto/virtuvės atliekoms apdoroti.

Alytaus regiono atliekų tvarkymo savivaldybėse maisto atliekoms atskirai surinkti prie individualių valdų planuojama pastatyti 0,12 m³ talpos konteinerius.

3. Pastatyti 2 naujas didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikšteles Lazdijų raj. ir Varėnos raj. bei išplėsti ir rekonstruoti jau esamą didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelę Druskininkų sav.

1) Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė adresu: Lazdijų r. sav. Seirijų sen. Miesto kolonijos k. Liepų g. 1A. Sklypo plotas – 5105 m². Asfaltuotos konteinerių stovėjimo aikštelės plotas – 1000 m².

2) Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelė adresu: Varėnos r. sav. Kaniavos sen. Jausauskų k. sklypo plotas – 2000 m². Asfaltuotos konteinerių stovėjimo aikštelės plotas – 1000 m².

3) Druskininkų didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės išplėtimas ir rekonstrukcija adresu: Gardino g. 102, Druskininkai. Naujai įrengti 1570 m² asfaltbetonio dangos plotą. Rekonstruoti esamą konteinerių surinkimo aikštelę (plotas 1760 m²).

4. Sukurti atliekų paruošimo naudoti infrastruktūrą (daiktų mainų punkto įrengimas)

Planuojama pastatyti naują pastatą (daiktų mainų punktą), skirtą atliekų paruošimo naudoti pakartotinai infrastruktūros sukūrimui, su šiam pastatui reikalingais statiniais.

Statybos vieta – bendrovės žemės sklype (plotas 2,7587 ha) Alytaus k., Alovės sen., Alytaus r. sav., šalia Alytaus regioninio sąvartyno.

9. VEIKLOS PROGNOZĖS

Bendrovė 2017 metais gali sėkmingai tęsti veiklą.

Valdybos pirmininkas

Kęstutis Žuromskas

Direktorius

Algirdas Reipas